

Fellesområder

KOMMUNENS TOTALE DRIFT	4
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSUTGIFTER	7
INVESTERINGSREGNSKAPET.....	12
LÅNEGJELD.....	17
DEN ØKONOMISKE UTVIKLINGEN.....	17
MEDARBEIDERE OG ORGANISASJON.....	20
MILJØRAPPORT	21
OPPFØLGING AV POLITISKE SAKER VEDTATT I BIRKENES KOMMUNESTYRE I 2009	22
TJENESTEOMRÅDE TEKNISK	23
MÅLSETNINGER OG MÅLOPPNÅELSE 2009	23
HOVEDAKTIVITETER	23
NØKKELTALL FRA BUDSJETT OG REGNSKAP 2009	23
AVVIK BUDSJETT/REGNSKAP	23
TALL TIL SAMMENLIKNING – UTVALG FRA KOSTRA	24
SPESIELLE PROSJEKTER/INVESTERINGER 2009	27
UTFORDRINGER I 2010 OG FOKUSOMRÅDER FRAMOVER	28
TJENESTEOMRÅDE SKOLE OG BARNEHAGE.....	29
HOVEDAKTIVITETER	29
NØKKELTALL FRA BUDSJETT OG REGNSKAP 2009	29
TALL TIL SAMMENLIKNING – UTVALG FRA KOSTRA	29
MÅLSETNINGER OG MÅLOPPNÅELSE 2009.....	29
AVVIK.....	31
SPESIELLE PROSJEKTER.....	31
UTFORDRINGER I 2010 OG FOKUSOMRÅDER FRAMOVER	31
TJENESTEOMRÅDE OMSORG	32
HOVEDAKTIVITETER	32
NØKKELTALL FRA BUDSJETT OG REGNSKAP 2009	32
TALL TIL SAMMENLIKNING – UTVALG FRA KOSTRA	32
MÅLSETNINGER OG MÅLOPPNÅELSE 2009.....	33
AVVIK.....	34
SPESIELLE PROSJEKTER.....	35
UTFORDRINGER I 2010 OG FOKUSOMRÅDER FRAMOVER	35
TJENESTEOMRÅDE SERVICE OG KULTUR.....	36
HOVEDAKTIVITETER	36
NØKKELTALL FRA BUDSJETT OG REGNSKAP 2009	36
TALL TIL SAMMENLIKNING – UTVALG FRA KOSTRA	37
MÅLSETNINGER OG MÅLOPPNÅELSE 2009.....	37
SPESIELLE PROSJEKTER.....	38
UTFORDRINGER I 2010 OG FOKUSOMRÅDER FRAMOVER	39
TJENESTEOMRÅDET KVALIFISERING	40
HOVEDAKTIVITETER	40
NØKKELTALL FRA BUDSJETT OG REGNSKAP 2009	40
TALL TIL SAMMENLIKNING	41
MÅLSETNINGER OG MÅLOPPNÅELSE 2009.....	41
AVVIK.....	42
SPESIELLE PROSJEKTER.....	42
UTFORDRINGER I 2010 OG FOKUSOMRÅDER FRAMOVER	43
TJENESTEOMRÅDE NAV.....	45
HOVEDAKTIVITETER	45

Fellesområder

NØKKELTALL FRA BUDSJETT OG REGNSKAP 2009	45
MÅLSETNINGER OG MÅLOPPNÅELSE 2009	45
AVVIK	46
SPEIELLE PROSJEKTER	46
UTFORDRINGER I 2010 OG FOKUSOMRÅDER FRAMOVER	46
TJENESTEOMRÅDE KOMMUNALE FELLESOMRÅDER	47
HOVEDAKTIVITETER	47
NØKKELTALL FRA BUDSJETT OG REGNSKAP 2009	47
MÅLSETNINGER OG MÅLOPPNÅELSE 2009	47
SPEIELLE PROSJEKTER	47
UTFORDRINGER I 2010 OG FOKUSOMRÅDER FRAMOVER	47

KOMMUNENS TOTALE DRIFT

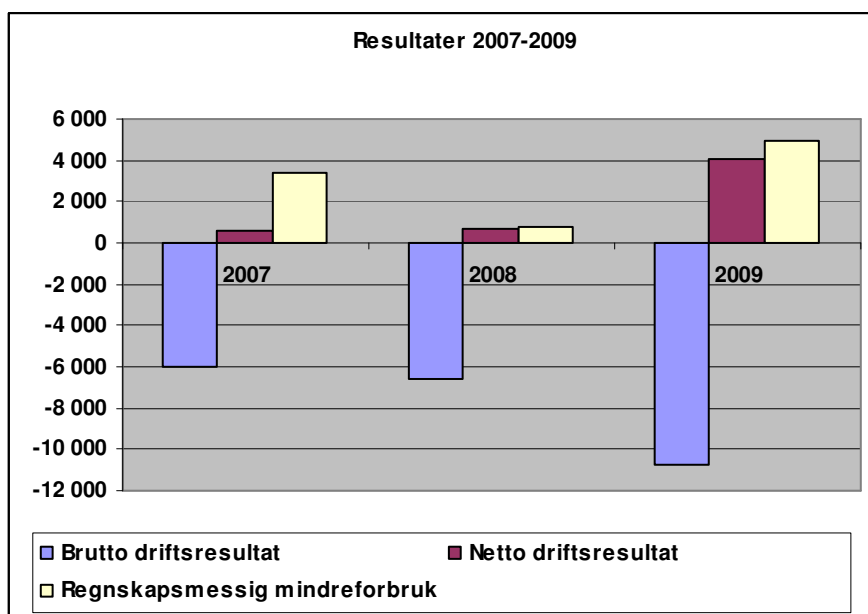
Årsberetningen for 2009 er ment å gi en innføring i kommunens økonomiske stilling ved utgangen av året. Årsregnskapet for 2009 fremlegges i tillegg med noter.

Årsberetningen inneholder både overordnet sektor samt tjenesteområdenes rapporter.

Det er 4. året på rad at Birkenes kommune lager kortversjon av årsberetningen.

Alle tall er i hele tusen hvis ikke annet er angitt.

Regnskapsmessig mindreforbruk:

I flere år har ordinære driftsutgifter er høyere enn ordinære driftsinntekter, dette er en alvorlig tendens. På grunn av høye finansinntekter kommer vi i havn for 2009 med et positivt netto driftsresultat på vel 4 mill kr. Når en tar hensyn til bruk og avsetninger til fond blir det regnskapsmessige mindreforbruket 4,9 mill kr.

Flere elementer gjør at vi kommer ut med et positivt resultat selv om vi ikke oppnådde budsjettert moms kompensasjon pga. forskyvning av Bivak prosjektene og har hatt store utbetalinger til erstatninger "tapt barndom". Det positive er mindre renteutgifter, meravkastning finans sammen med godt aktuar/lønnsppgjør samt merinntekter skatt og rammetilskudd. God budsjett disiplin fra tjenesteområdene gjør at vi kommer ut med et positivt resultat. Avsetning til disposisjonsfond var budsjettert med 8,4 mill kr. og vi foreslår i årsregnskapet for 2009 en avsetning til disposisjonsfond på 4,895 mill kr.

I regnskapet for 2009 foreslås det å avsette 1 mill kr. til rentefond. En avsetning til rentefond vil gjøre oss mer robuste til å møte svingninger i rentemarkedet.

I tillegg har tjenesteområdene råderett over vel 1,7 mill. (se oppstilling neste side)

Disse midlene er ikke tenkt til å øke driftsnivået for faste varige kostnader, men en reserve til uforutsette hendinger som kan dukke opp i 2010 eller ved budsjettmessige overskridelser.

Tjenesteområdene kommenterer sine områder nærmere.

Fellesområder

ØKONOMIREGLEMENTET pkt. 2.3.4 vedr. avsetning til tjenesteområdene:

Etter disse avsetningene er fritt disposisjonsfond fra 2008 er 4,8 mill kr., med tillegg av årets resultat på 4,9 mill kr. har Birkenes kommune pr. 31.12.2009 et fritt disposisjonsfond på ca. 9,7 mill kr.

Inntil 90 % av overskudd i forhold til budsjett på eget tjenesteområde kan avsettes til disposisjonsfond for senere bruk.

Vilkårene er:

1. Med forbehold om at mål og resultat for tjenesteområde må være oppfylt.
2. 10 % av overskuddet må disponeres til kommunenes generelle disposisjonsfond.

Når et tjenesteområde ligger an til underskudd skal tidligere års disposisjonsfond benyttes for å forhindre at dette oppstår. Hele disposisjonsfondet

skal om nødvendig benyttes. Det kreves ikke særskilt samtykke eller vedtak for bruk av fondet.

Disponering av midlene skal i utgangspunktet ikke benyttes til å øke driftsnivået på tjenesteområdene, men brukes til å finansiere ekstraordinære tiltak.

Rådmannen har bestemt at i 2009 skal det, som tidligere år, avsettes 50 % av mindreforbruk i tjenesteområdene til neste år, dette gjelder ikke de områdene som ved budsjettreguleringer har fått tilført midler gjennom året.

Områder som har hatt merforbruk skal dette ikke tas med neste år.

Mindre/merforbruk av ifht. reg. budsjett (Resultat). Avsetning blir som følger:

	Resultat før avsetning	Avsetn 50%	Udisponert i regnskapet 2009
Teknisk	1 382	0	1 382
Skole og barnehager	2 486	0	2 486
Omsorg	692	0	692
Service	-945	-472	-473
Kvalifisering	-1 182	-590	-592
NAV	-1 130	-565	-565
Komm. Fellesomr.	-2 491	-29	-2 462
Kirken	95	0	95
Fellesområder	-6 458	-1000	-5 458
Rest til disp.fond	-7 551	-2 656	-4 895

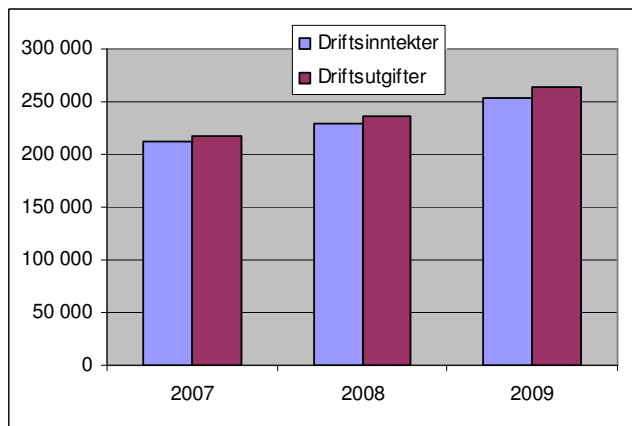
Fellesområder

(1000 kroner)	Regnskap	Reg.budsjett	Oppr. Budsjett	Regnskap	Regnskap
	2 009	2 009	2 009	2008	2 007
Driftsinntekter	2 009	2 009	2 009	2008	2 007
Brukerbetalinger	8 875	7 880	7 606	8 205	7 439
Andre salgs- og leieinntekter	15 911	14 754	14 754	14 450	13 482
Overføringer med krav til motytelse	46 858	39 449	38 707	41 640	31 724
Rammetilskudd	74 964	76 309	69 659	65 021	59 218
Andre statlige overføringer	23 544	27 379	22 063	23 893	24 603
Andre overføringer	1 028	770	1 022	730	2 506
Skatt på inntekt og formue	78 574	76 276	78 015	71 664	69 003
Eiendomsskatt	3 099	3 000	3 000	3 168	2 921
Andre direkte og indirekte skatter	535	500	500	502	538
Sum driftsinntekter	253 388	246 317	235 326	229 272	211 435
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	135 351	128 626	125 331	123 192	115 029
Sosiale utgifter	33 676	36 995	34 644	30 784	28 900
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	32 046	29 712	27 113	26 981	24 927
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	25 290	22 549	21 836	19 286	17 950
Overføringer	30 291	25 529	17 677	28 214	24 048
Avskrivninger	8 268	1 218	1 218	7 712	6 948
Fordelte utgifter	-768	-1 121	-1 264	-333	-364
Sum driftsutgifter	264 155	243 508	226 554	235 837	217 438
Brutto driftsresultat	-10 767	2 809	8 772	-6 565	-6 003
Finansinntekter					
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	21 161	18 405	16 405	17 937	13 796
Mottatte avdrag på utlån	125	200	200	126	230
Sum eksterne finansinntekter	21 286	18 605	16 605	18 063	14 026
Finansutgifter					
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	9 119	12 726	13 136	14 118	8 540
Avdragsutgifter	5 439	5 510	5 510	4 162	5 606
Utlån	206	300	300	248	187
Sum eksterne finansutgifter	14 764	18 536	18 946	18 528	14 333
Resultat eksterne finanstransaksjoner	6 522	69	-2 341	-465	-307
Motpost avskrivninger	8 268	1 210	1 210	7 712	6 948
Netto driftsresultat	4 024	4 088	7 641	681	608
Interne finanstransaksjoner	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	804	145	145	3 361	5 378
Bruk av disposisjonsfond	2 545	2 544	0	515	5 640
Bruk av bundne fond	3 766	2 321	1 154	5 003	2 044
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	7 115	5 010	1 299	8 878	13 062
Overført til investeringsregnskapet	436	0	0	70	0
Dekn. av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	4 070	8 350	8 350	6 618	5 555
Avsetninger til bundne fond	1 738	748	590	2 067	4 752
Avsetninger til likviditetsreserven	0	0	0	0	0
Sum avsetninger	6 244	9 098	8 940	8 755	10 309
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	4 895	0	0	804	3 361

Fellesområder

DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSUTGIFTER

Samle oversikt inntekter og utgifter

Som tidligere ser vi at driftsutgiftene er høyere enn driftsinntektene.

Inntektene har øket med 10% mens utgiftene har økt med 12% ifht. fjoråret.

Birkenes kommune har et negativt brutto driftsresultat på vel 10,8 mill kr.

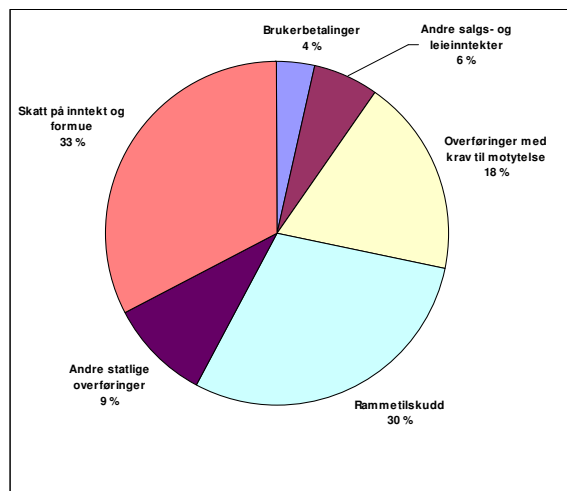
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter er -4,2

Øvrige driftsinntekter

Figuren til høyre viser at det er skatte- og rammetilskudd som utgjør de viktigste inntektskildene for kommunen. De eneste inntektene som kommunen selv direkte kan påvirke er leie- og gebyrinntektene.

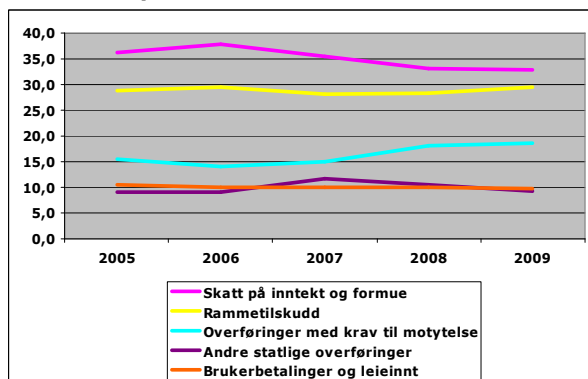
I forbindelse med statsbudsjettet blir det til stadighet oppfordret til at kommunen må skaffe seg sine egne inntekter gjennom å ta seg betalt for den servicen kommunen yter.

Fra 2008 til 2009 har andelen av brukerbetaling og andre salgs og leieinntekter økt med vel 2,1 mill kr. (9,4%)

Endringer i inntektsarter

Inntekter i prosent av driftsinntektene fra 2005 til 2009

Overføringer med krav til motytelse har øket i perioden, heri ligger bl.a., refusjon sykepenger og momskompensasjonen både til drift og investering, samt andre refusjoner m.m.

I andre statlige overføringer ligger overføringer fra fylkeskommunen, barnehagetilskudd, integreringstilskudd, kvalifiseringstilskuddet, ressurskrevende brukere, m.m.

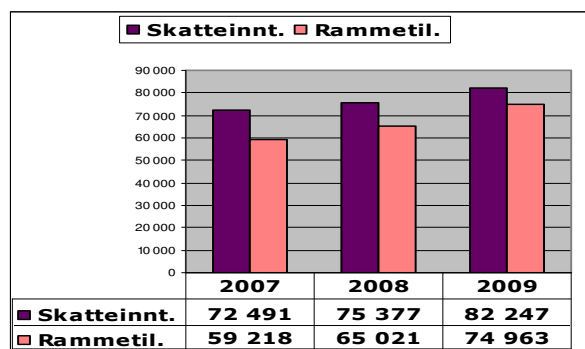
Brukerbetaling og andre salgs og leieinntekter har holdt seg jevnt hele perioden og inneholder betaling institusjonsopphold, barnehager og lignende, samt husleie, vann og avløpgebyrer, kart og lignende.

Fellesområder

Skatteøkning og rammetilskudd

Tabellen nedenfor viser økning av skatter og rammetilskudd på samlet 12 % mot i fjor som var 6,7%.

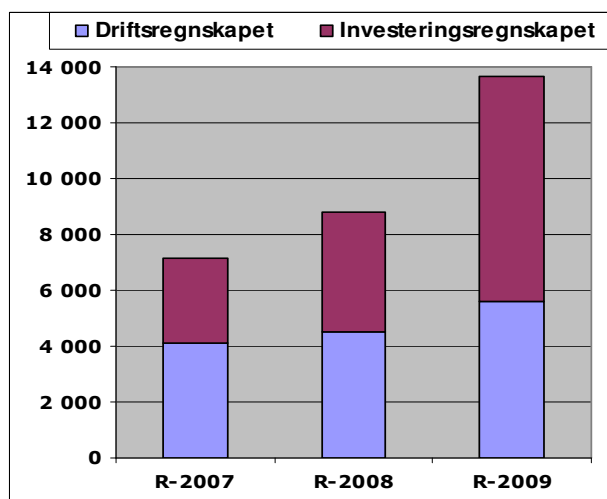
	2009	2008	2007	Endr. i kr. 08-09	Endr. i %
Skatt på formue og inntekt	78 574	71 664	69 003	6 910	9,6
Eiendomsskatt	3 099	3 168	2 921	-69	-2,2
Konsesjonskraftinntekter	535	501	537	34	6,8
Alkoholavgifter	39	44	30	-5	-11,4
Skatteinnt.	82 247	75 377	72 491	6 870	9,1
Rammetil.	74 963	65 021	59 218	9 942	15,3
Totalt skatte og rammetilskudd	157 210	140 398	131 709	16 812	12,0

Rammetilskuddet består av innbyggertilskudd, utgiftsutjevning for demografiske forhold, overgangsordninger, ekstraordinært skjønnstilskudd, samt prosjektskjønn. Det er sammensetningen i befolkningen som vektes ved utgiftstildelingen. Rammetilskuddet økte i perioden fra 2008 til 2009 med 15,3 %. Totalt sett har skatt og rammetilskuddet økt med 12%.

For jevnere fordeling og større stabilitet og forutsigbarhet i kommunenes inntekter, blir skatteinntektene vridd mot mer fordeling via rammetilskuddet.

Momskompensasjon

Total momskompensasjon utgjør kr. 13,7 mill kr. for 2009, fordelt med 8,1 mill kr. fra investeringsregnskapet og 5,6 mill kr. fra driftsregnskapet. Moms fra driftsregnskapet overføres hvert ansvar, mens investeringsmomsen inntektsføres fellesområdet. For 2008 var tilsvarende tall 4,3 mill kr. fra investeringsregnskapet og 4,5 mill kr. fra driftsregnskapet.

Birkenes kommune hadde i 2009 budsjettert med 16,2 mill kr. i investeringsmoms og mottok vel 8,1 mill kr. Etterslepet på momskompensasjonene pga. utbygginger vil komme neste år og er innarbeidet i neste års budsjett.

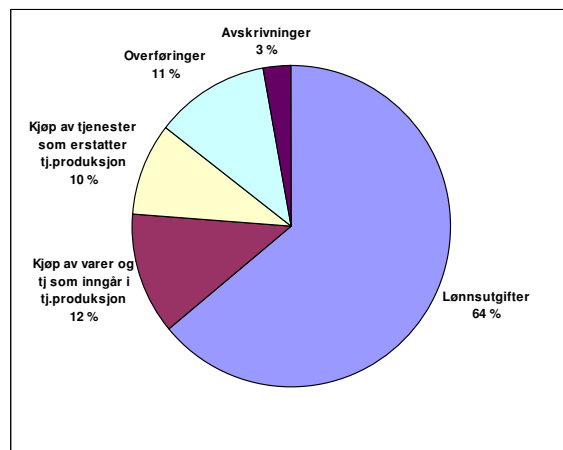
Fra 2014 skal all moms av investeringer benyttes til å finansiere investeringen, slik at låneopptaket blir redusert tilsvarende Momskompensasjon fra investeringsregnskapet skal fremdeles inntektsføres i driftsregnskapet med overføres med 20% hver år i 4 år til investeringsregnskapet.

Driftsutgifter:

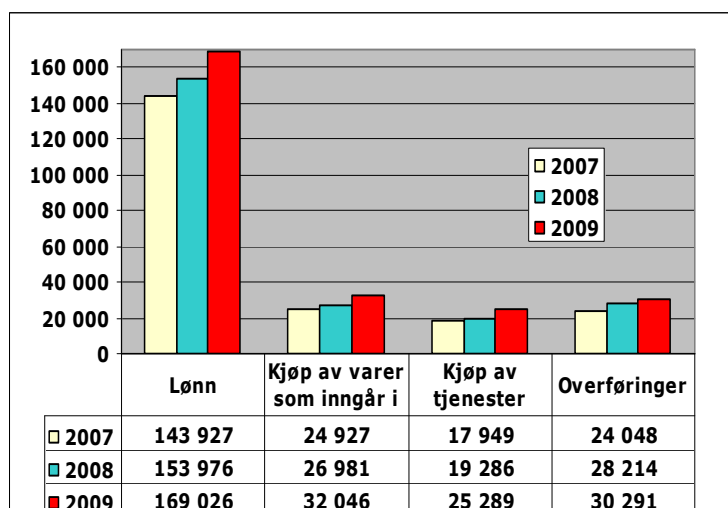
Fellesområder

Kommunens driftsutgifter (ekskl. interne overføringer) består av:

- Lønn og sosiale utgifter (refusjoner sykepenger føres blant driftsinntektene)
- Kjøp av varer og tjenester som inngår i produksjon
- Kjøp av varer og tjenester som erstatter egenproduksjon
- Andre utgifter som tilskudd til blant annet lag og foreninger og avskrivninger
- Overføringer

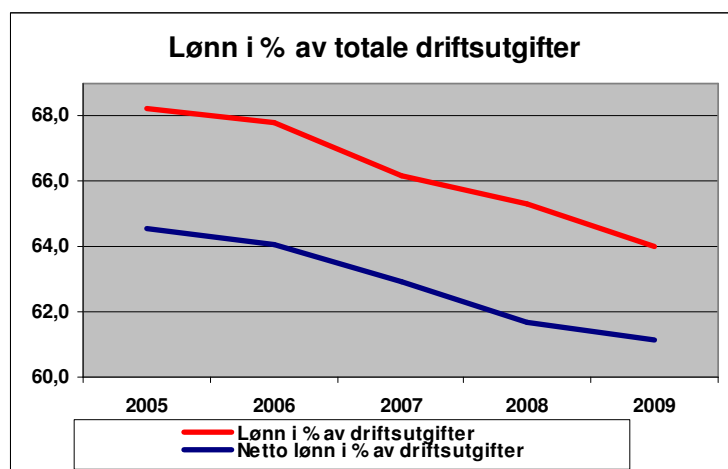

Endringer i utgiftsarter:

I 2009 økte avdelingenes driftsutgifter med nesten 12 % i forhold til 2008 mot 8,4% året før.

Grafen viser at lønnsutgiftene (Lønn+sos.k.) står for den største økningen fra 154 mill kr. i 2008 til 169 mill kr. i 2009. Lønnsrelaterte refusjoner, som refusjon sykepenger og lignende, føres som driftsinntekt. For 2008 utgjorde refusjoner 7,5 mill kr.

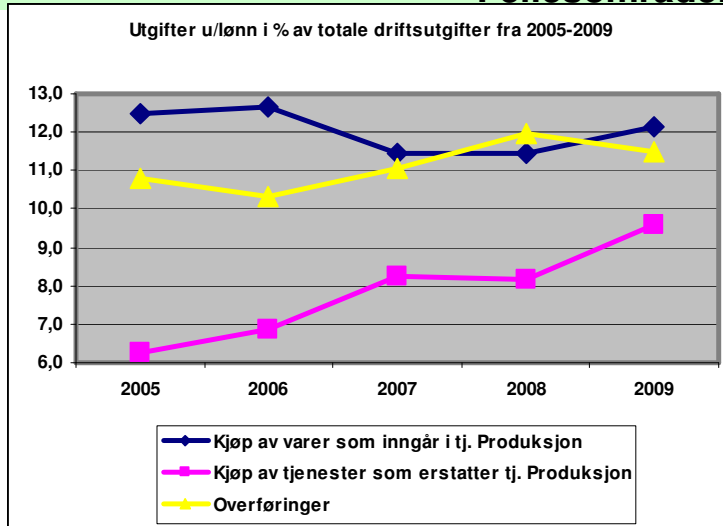

Til venstre vises utvikling i brutto og netto lønnskostnader, samt andre driftsutgifter i % av totale driftsutgifter fra 2005 til 2009.

Kjøp av varer som inngår i tjenesteproduksjon er det som vi kaller driftsutgifter, slik som vedlikehold, kontormateriell, annonser, leie etc.

Kjøp av varer som erstatter tjenesteproduksjon er driftstilskudd barnehager, leger, interkommunalt samarbeid som knutepunktet og skattesamarbeid, kjøp fra kommuner, skyssutgifter etc. Denne grafen har øket de siste årene og kan skyldes at arbeidsgiveransvaret er flyttet i forbindelse med samarbeid vedr. skatteoppkreverfunksjonen, KBR., Birkenes bygdemuseum, mm.

Fellesområder

Dette vises også ved at andelen lønn prosentvis av totale driftsutgifter synker i samme tidsrom.

Overføringer inneholder momskompensasjon driftsregnskapet, overføringer, tilskudd kirken, statstilskudd private barnehager etc.

Finansransaksjoner

Resultat av eksterne finansransaksjoner gir i 2009 et overskudd på 6,5 mill kr. mot et tap på 0,4 mill kr. i 2008.

Finansinntektene består av renteinntekter, utbytte og eieruttak samt mottatte avdrag på utlån og utgjør kr. 21,2 mill kr. i 2009. Herav inngår utbytte fra Agder Energi AS på vel 12,2 mill kr., netto avkastningen finans med 5,3 mill kr. samt øvrige renteinntekter.

Finansutgiftene består av renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter samt avdrag på kommunens lånemasse og utgjør 14,7 mill kr. i 2009. Av dette er 9,1 mill kr. rente på investeringsgjeld som er ca. 3,6 mill kr. lavere enn budsjett pga. gunstig rente, og ca 5,4 mill kr. er avdrag.

Avdrag

Kommuneloven sier at lånene skal avdras jevnt og planmessig. Gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte. (Kommuneloven § 50 nr. 7) I regnskapet for 2009 er det utgiftsført 5,4 mill kr. i avdrag, av dette er 1,4 mill kr bokført som kortsiktig gjeld og skal innbetales som avdrag i 2010. Kommunen vil gå gjennom sine lån for å tilpasse avdragsprofilen minste avdrag. I skriv fra KRD som er datert

25.sept 2007 presiserer departementet at utarbeidelsen av budsjett og regnskap bør bygge på de samme forutsetningene. Inngående balanse på bokførte verdier legges til grunn ved beregningen av minste tillatte avdrag. Det vil si årsskiftet 31.12.09 for budsjett/regnskapsåret 2010. Det betyr at en ved etterregning av avdragsprofilen pr. 31.12.09 må en eventuelt komme tilbake med endringer i avdragsprofil mht. budsjettet 2010. (Se punkt utvikling 2010)

Finansforvaltning

Birkenes kommune har siden 2002 hatt et samarbeid med Søgne og Songdalen kommuner om plassering i finansmidler etter salg av aksjer i Agder

Energi AS. Birkenes kommune har gjort sine plasseringer i henhold til Finansreglementet slik:

	Mill. kr. 31.12.2009	Mill. kr. 31.12.2008	Endringer 08/09	Prosentvis økning
Skagen fondene – globale aksjer, verdi pr. 31.12.	3,2	2,6	0,6	23,1
Bankinvest- Danmark, globale aksjer, verdi pr. 31.12.	6,4	5,1	1,3	25,5
Totalt globale aksjefond	9,6	7,7	1,9	24,7
Prosentvis andel aksjefond	14	12	1,8	15,2
DnB Nor- Norske obligasjoner, verdi pr. 31.12.	60,4	57	3,4	6,0
Prosentvis andel obligasjoner	86	88	-1,8	-2,1
Totalt pr. 31.12.	70	64,7	5,3	8,2

2009 har vært et bedre år mht. finansavkastning enn 2008. Totalt sett har vi oppnådd ca 1 mill kr. mer enn budsjett. Det er globale aksjefond som prosentvis har gitt størst avkastning med totalt 24,7%, mens obligasjoner har gitt 6%, snitt for hele porteføljen viser 8,2%. Pr. nyttår hadde vi en vektning på 14% aksjefond og 86 obligasjoner. I 2010 er vektingsprofilen endret til 20-80%.

Finansreglementet til Birkenes kommune sier, sitat: "For kommunen skal kravet til lav risiko fortsatt være viktigere enn ønsket om høyere avkastning". Avkastningen er hvert år ført som finansinntekt og disponert i driftsregnskapet, Avkastningen for 2009 er tatt ut i 2010 og overført driftskonto.

Fellesområder

	Mill. kr.
Avkastning 2003	3,3
Avkastning 2004	4,6
Avkastning 2005	3,7
Avkastning 2006	4,1
Avkastning 2007	3,6
Tap 2008	-0,2
Avkastning 2009	5,5
Totalt avkastning	24,6
Uttak september 2005	-5
Uttak desember 2007	-14

Selvkostregnskap vann og avløp

Selvkost er den merkostnad kommunen påføres ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste.

Følgende områder kan være selvfinansierende i en kommune som:

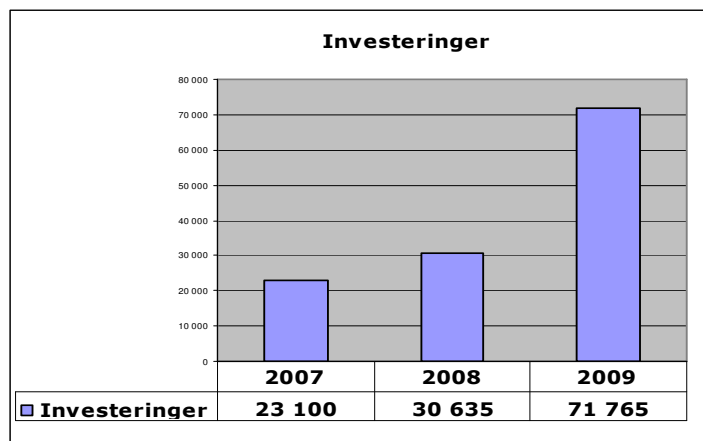
- Vann, avløp
- Renovasjon og slamtømming (Libir)
- Feietjeneste
- Plan- og byggesaksbehandling
- Kart- og delingsforretning
- Skolefritidsordning
- Barnehager
- Kommunale boliger
- Pleie- og omsorgstjenester

Nedenfor vises etterregning av selvkost på områdene vann og avløp. Merutgifter både på avløp og vann gjør at det må brukes av fond. For avløp blir hele fondet på 0,624 mill kr. brukt opp og i tillegg er det en underdekning som i år må dekkes av driftsregnskapet på 0,029 mill kr. Dekke kan dekkes inn neste år dersom det blir overskudd. For vann må det i år brukes 0,233 mill kr. av fond og det gjenstår da 0,459 mill kr. på fond.

	Avløp	Vann
A. Direkte driftsutgifter	3 638	2 219
B. Henførbare indirekte driftsutgifter	0	0
C. Kalkulatoriske rentekostnader	215	208
D. Kalkulatoriske avskrivninger	359	193
E. Andre inntekter	22	0
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	4 190	2 620
G. Gebyrinntekter	3 537	2 387
H. Årets finansielle resultat (G-F)	-653	-233
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	0	0
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	624	233
K. Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)	-29	0
L. Saldo selvkostfond per 1.1.2009	624	692
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		
N. Saldo selvkostfond per 31.12.2009 (L+M+I-J)	0	459
Nøkkeltall:		0
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	84,4	91,1
P. Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100	99,2	100

Fellesområder

INVESTERINGSREGNSKAPET

Birkenes kommune hadde et omfattende investeringsprogram i 2009 og flere prosjekter er over flere år.

Det er laget en detaljert oppstilling over prosjekter under:

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap
Regnskapsskjema 2A - investering	2 009	2 009	2009	2 008	2 007
Investeringer i anleggsmidler	71 765	120 714	25 549	30 635	23 100
Utlån og forskutteringer	4 952	2 400	2 400	6 537	2 681
Avdrag på lån	6 089	0	0	1 250	1 227
Avsetninger	2 564	2 008	0	1 535	6 000
Årets finansieringsbehov	85 371	125 122	27 949	39 958	33 009
Finansiert slik:	0	0	0	0	0
Bruk av lånemidler	64 797	118 564	27 299	31 059	24 591
Inntekter fra salg av anleggsmidler	4 524	1 520	0	983	2 856
Tilskudd til investeringer	2 450	990	0	4 429	1 536
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	6 375	2 455	0	1 774	2 388
Andre inntekter	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	78 146	123 529	27 299	38 244	31 371
Overført fra driftsregnskapet	436	0	0	70	0
Bruk av avsetninger	4 539	1 593	650	1 156	1 638
Sum finansiering	83 121	125 122	27 949	39 470	33 009
Udekket/udisponert	-2 250	0	0	-488	0

Investeringene utgjorde totalt nær 72 mill kr. mot vel 30 mill kr. året før.

2,250 mill kr. er udekket i investeringsregnskapet. Dette er prosjekt 9135 – Tobias jorde med 0,6 mill kr. og prosjekt 9110 Natveitåsen på vel 1,6 mill. kr. Det er søkt om tilskudd fra Fylkeskommunen til

Tobias jorde, og vi får beskjed i slutten av mai om vi får midlene i år. Natveitåsen skal være selvfinansierende og skal inndeckes ved salg av tomter. Begge prosjektene foreslås inndeckes med låneopptak og ved senere tilskudd eller salg reduseres låneopptaket.

Fellesområder

Investeringsregnskapet er gjort oppi tråd med forskrift om årsregnskap og årsberetning med at ikke budsjetterte salg av eiendommer og lignende på til sammen vel 2 mill kr. er brukt til inndekning av overforbruk andre prosjekter.

Brutto investeringsutgifter er et uttrykk for investeringer i realkapital (kapitalgjenstander av fysisk art). Investeringsutgiftene kan relateres til både selvfinansierende utgifter (utgifter som følger

av investering som kompenseres ved tilskuddsordninger) og ikke selvfinansierende investeringer som i nettoutgift belastes kommunkassen. Isolert sett kan en derfor se på utviklingen i investeringsaktiviteten som et uttrykk for kommunenes økonomiske stilling.

Brutto investeringsutgifter bør normalt ikke overstige 15 prosent av driftsinntektene.

For 2009 er prosenten 33,4 i Birkenes.

Tabellene viser investeringsprosjekter som ikke er ferdigstilt i 2009 og på neste side de som er ferdigstilt.

Prosj. nr	Prosjekt	Totalt medgått fra 05-08	Medgått 2009	Totalt medgått pr. 31.12.2009	Total ramme pr. 31.12.2009	Avvik budsjet/regnskap	Ferdig
5015	Egenkapitalinskudd KLP		374	374	-400	-26	Ja
9122	Tomtegrunn		-9	-9		-9	Ja
9127	Berse, kartlegging av evt. forurensing				-50	-50	Ja
9136	Vannbåren varme	180	20	200	-200		Ja
9159	Leilighet Rimi-bygget, 88		-1	-1		-1	Ja
9160	Nordåsbakken 2E - kjøp		-4	-4		-4	Ja
9162	Smedens Kjerr 17 - kjøp		1 205	1 205	-1 205		Ja
9163	Smedens Kjerr 4 - Vokseno		2 326	2 326	-2 126	200	Ja
9164	Tiltakspakke - Aldersboli		230	230	-230		Ja
9165	Nordåsstien 24 - salg		-1 530	-1 530	1 520	-10	Ja
9182	Tiltakspakke - Tollnes te		136	136	-150	-14	Ja
9184	Riving Birkenesheimen		822	822	-730	92	Ja
9185	Speiderveien 5 - gnr. 87,		2 153	2 153	-2 156	-3	Ja
9186	Rørhomveien 45, gnr.88, b		1 591	1 591	-1 592	-1	Ja
9220	Tiltakspakke - oppgraderi		1 624	1 624	-1 615	9	Ja
9221	Tiltakspakke - Gamle Vals		287	287	-250	37	Ja
9301	Sprinkelanl sykehjem		216	216	-399	-183	Ja
9322	Senger sykehjemmet		235	235	-250	-15	Ja
9323	Ny bil uteseksjonen		88	88	-100	-12	Ja
9424	Turnus/personalsystem		215	215	-250	-35	Ja
9510	PU-boliger Digerhaug		46	46		46	Ja
9813	Investering kirkebygg		161	161	-160	1	Ja
9814	Tiltakspakke - Kirken		246	246	-210	36	Ja
9600	Virkesomhetsstyring - fagsystem				-250	-250	Ja
9120	Næringsarealer Jordbruna	772	125	897	-742	156	Ja
		952	10 556	11 508	-11 544	-36	Totalt Ja

Fellesområder

Prosj.n r	Prosjekt	Totalt medgå tt fra 05-08	Medgått 2009	Totalt medgått pr. 31.12.09	Total ramme pr. 31.12.200 9	Avvik budsjett/r egnskap	Ferdig
9218	Utredning av tiltak vokse				-100	-100	Nei
9450	Ordinære anlegg, kultur				-60	-60	Nei
9102	Kartlegging	836	322	1 158	-1 539	-382	Nei
9104	Vei fra Smalsundlia til Kleivs				-250	-250	Nei
9108	Vegnavneskilting	43		43	-150	-107	Nei
9110	Natveitåsen	2 511	15 921	18 432	-16 350	2 082	Nei
9111	Trafikksikkerhetstiltak	227	89	315	-481	-166	Nei
9115	Skogskultur flakk	62	91	153	-200	-47	Nei
9116	"Daaes hytte" Teinefossen				-159	-159	Nei
9117	Flakk friluftsliv		13	13	-240	-228	Nei
9118	Opprustning bilvei Flakk	119		119	-342	-223	Nei
9131	Sikringstiltak Flakk grunnv	287	3 946	4 233	-4 810	-577	Nei
9132	Vann og avløp Flaksvann	2 689	28	2 718	-6 250	-3 532	Nei
9135	Tobias Jorde	144	1 488	1 632	-1 000	632	Nei
9145	Private bruer - avklaring				-100	-100	Nei
9147	Euref koordinatsystem for	48		48	-150	-102	Nei
9149	Ny matrikkel - innføring	104		104	-200	-96	Nei
9150	Reasfaltering, årlig inve		183	183	-200	-17	Nei
9153	Standardheving kom. bruer	88	87	175	-775	-600	Nei
9154	VA- Mollestadbrua kirka				-3 000	-3 000	Nei
9155	Hovedplan for vann og avløp				-200	-200	Nei
9172	Ny vannledning til Valstr		267	267	-325	-58	Nei
9174	Vann og avløp Stasjonsbye		80	80	-1 500	-1 420	Nei
9175	Herefoss-ombygging/styring VA				-430	-430	Nei
9176	Påkostning eksisterende b		439	439	-450	-11	Nei
9177	Oppgradering brannstasjon				-300	-300	Nei
9178	Lokalt varmenett skoleområdet		169	169	-4 000	-3 831	Nei
9183	Kabling av høyspentlinje		1 296	1 296	-3 150	-1 854	Nei
9196	Salg brannutstyr til KBR		-7	-7		-7	Nei
9200	Prosjekt barneskole	3 801	1 073	4 874	-5 130	-256	Nei
9210	Skoler og kulturdel		27 963	27 963	-52 000	-24 037	Nei
9211	Prosjektering barnehage	55	217	272	-350	-78	Nei
9216	Opprusting/vedlikehold sk		64	64	-5 500	-5 436	Nei
9223	Kjøp av grunn Natveitåsen				-1 000	-1 000	Nei
9231	Valstrand skole - ventila				-6 000	-6 000	Nei
9401	Friluftsliv og idrett		10	10	-263	-253	Nei

Fellesområder

9411	IKT plan felles skole	373	54	427	-579	-152	Nei
9412	Investeringer IT avdelingen	2 073	797	2 870	-3 166	-296	Nei
9413	IKT plan Birkeland Skole	195	109	304	-343	-39	Nei
9414	IKT plan Engesland Skule		16	16	-62	-45	Nei
9415	IKT plan Herefoss Skole		6	6	-69	-63	Nei
9416	IKT plan Valstrand Skole		8	8	-120	-111	Nei
9417	IKT plan Voksenopplæring				-35	-35	Nei
9421	Knutepunktet- progr.koord		209	209	-300	-91	Nei
9423	Andre prosjekter IKT	287	139	426	-537	-111	Nei
9452	Friluftsliv, kultur				-130	-130	Nei
9453	Nærmiljøanlegg, kultur				-560	-560	Nei
9810	P-plass Vegusdal Kirke	30	8	38	-90	-52	Nei
		13 972	55 083	69 055	-122 944	-53 889	Totalt Nei
		13 973	55 093	69 067	-122 955	-53 889	Totalt

Fellesområder

Tiltakspakka

I forbindelse med regjeringens tiltakspakke som ble lansert 26.01.2009, fikk Birkenes kommune tildelt 3,075 mill kr. til ekstraordinært vedlikehold. Tilskuddet skulle nyttes til vedlikehold, oppgradering og rehabilitering av kommunal infrastruktur, samt mindre investeringstiltak. Tilskuddet skulle benyttes til prosjekter som kunne igangsettes i 2009, og som kom i tillegg til allerede vedtatte prosjekter.

Ved fordeling av tiltakspakken ble det i kommunestyret bestemt i KS-020/09 Vedtak:

Administrasjonen gis fullmakt til å iverksette tiltak iht. til prioriteringslisten i vurdering/anbefaling. Total kostnadsramme for de ekstraordinære tiltakene er NOK 3,075 mill. Kommunestyret ber Fellesrådet prioritere midler til lynavledere til kirkene innenfor tildelte ramme på kr. 210.000.

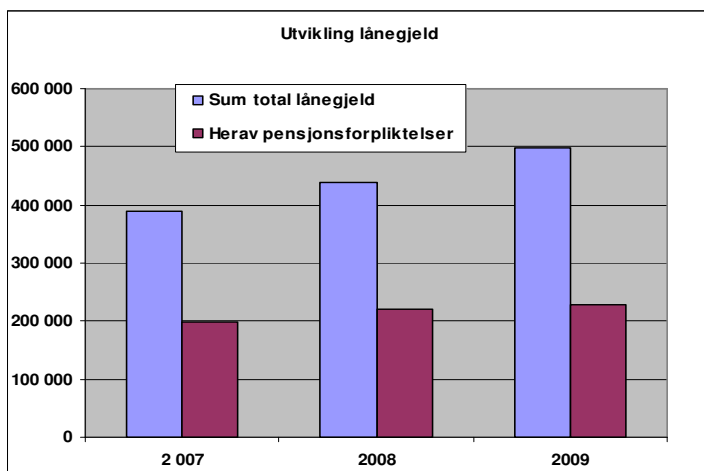
Birkenes kirke har restaurert vinduene nede og oppe, oppussing av sakristiet i Vegusdal kyrkje, restaurering av klebersteins-døpefonten i Vegusdal kyrkje .

Lynvern til en kirke er det ikke funnet plass til og vil i følge tilbud komme på: Lynvern anlegg ferdig montert ca 180 000-220 000 + mva.

Tabellen nedenfor viser mer/mindreforbruk ved bruk av tiltakspakken pr. 31.12.2009. Totalt ble det et merforbruk på vel 53 000 kr. , hvorav kr. 67 322 merforbruk investering og Kr.-13 818 mindreforbruk drift.

Drift og investeringsregnskapet						
Prosjekt	Medgått 2009	Ramme 2009	Total ramme pr. 31.12.09	Avvik budsjett /regnsk ap	Ferdig	Merknader
Tiltakspakke - Aldersboli	229 786	-230 000	-230 000	-214	Ja	Fond
Tiltakspakke - Tollnes te	135 977	-150 000	-150 000	-14 023	Ja	Fond
Tiltakspakke - oppgraderi	1 623 533	-1 615 000	-1 615 000	8 533	Ja	Fond
Tiltakspakke - Gamle Vals	286 550	-250 000	-250 000	36 550	Ja	Fond
Tiltakspakke - Kirken	246 476	-210 000	-210 000	36 476	Ja	Fond
Totalt investering	2 522 322	-2 455 000	-2 455 000	67 322		
Driftsregnskapet pr. 31.12.2009						
Tiltakspakke-veivedlikehold	368 519	-400 000	-400 000	-31 481	Ja	Drift
Tiltakspakke-termografering el.anlegg	182 238	-170 000	-170 000	12 238	Ja	Drift
Tiltakspakke - brannsikringstiltak	55 425	-50 000	-50 000	5 425	Ja	Drift
Totalt drift	606 182	-620 000	-450 000	-13 818		
Totalt - tiltakspakke	3 128 504	-3 075 000	-2 905 000	53 504		

LÅNEGJELD

Langsiktig gjeld har øket med 58 mill. kr i 2009.

Økningen fremstår som differansen mellom nye låneopptak og avdrag.

Nye låneopptak er bruket til Bivak prosjekter, samt andre investeringsprosjekter. Ubrukte lånemidler utgjorde pr. 31.12.2009 10 mill.kr.

Det anbefales at gjeldsgraden bør ligge på 0,6 for Birkenes utgjør den pr. 31.12.09 – 0,9. (total gjeld-pensj.forpl, gjeld VAR-form.lån dividert med brutto driftsinntekter).

Det må allikevel tas hensyn til at deler av gjelden kan være knyttet til hel- eller delvis selvfinansierende investeringer

Utvikling i lånegjelden de siste 5 år:

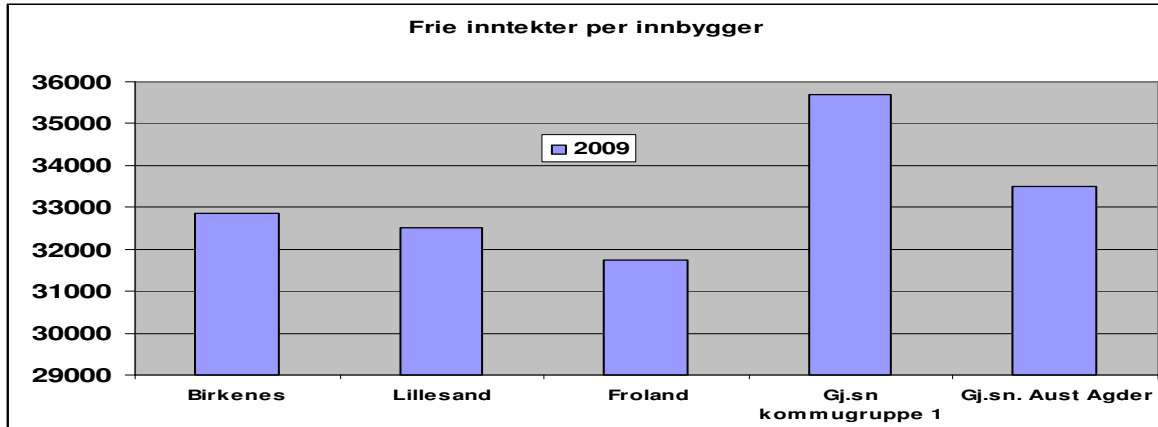
	31.12.05	31.12.06	31.12.07	31.12.08	31.12.09
Sum investeringsgjeld (1000)	134 655	142 009	169 267	190 061	242 904
Husbank til videre utlån (1000)	16 873	19 761	22 534	29 158	26 111
Pensjon (1000)	2 694	2 835	2 964	2 970	-135
Pensjonsforpliktelser (1000)	158 458	176 255	194 609	217 430	228 574
Sum total gjeld (1000)	312 680	340 860	389 374	439 619	497 454

DEN ØKONOMISKE UTVIKLINGEN –KOSTRA-

I de påfølgende tabellene og grafene sammenlignes Birkenes med Lillesand, Froland, gj.sn kommunegruppe 1 og gj.sn. Aust Agder.

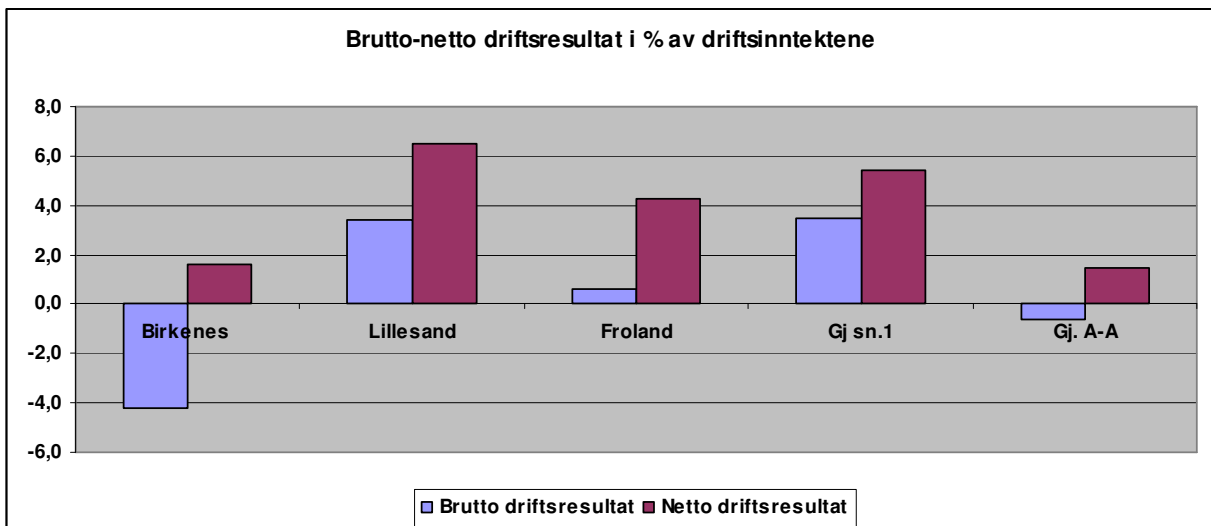
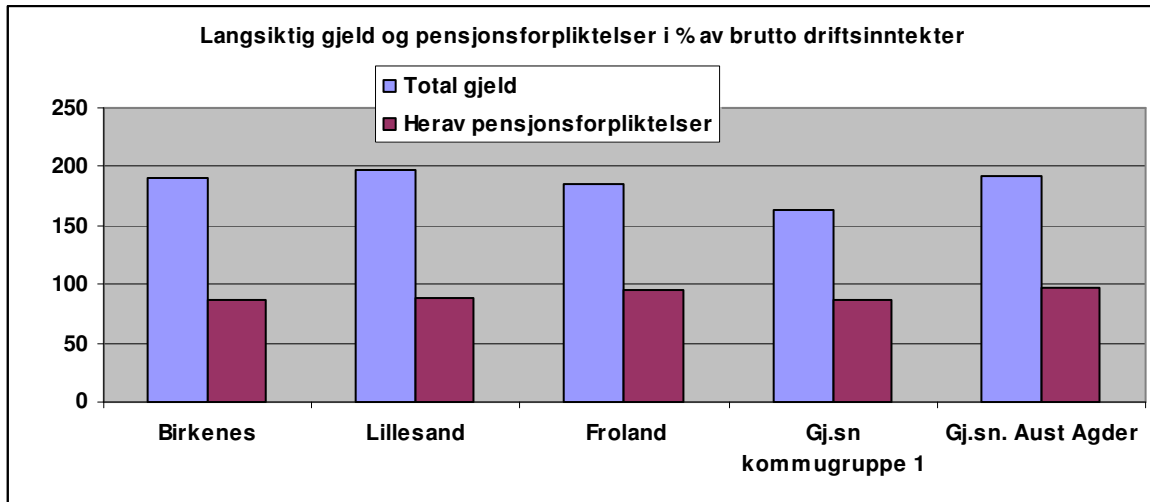
Ureviderte tall per 15.03.2010-KOSTRA (KommuneStatRapportering)	0928 Birkenes	0926 Lillesand	0919 Froland	Gj.snitt kommunegruppe 01	Gj.snitt Aust- Agder
	2009	2009	2009	2009	2009
Finansielle nøkkeltall					
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-4,2	3,4	0,6	3,5	-0,6
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,6	6,5	4,3	5,4	1,5
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	190	197,1	185,1	163	192,1
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	37,8	18,5	5,3	29,7	18,6
Frie inntekter i kroner per innbygger	32 851	32 506	31753	35 681	33 509
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	50 987	59 498	35408	36 136	48 139

Fellesområder

Indikatoren viser kommunens frie inntekter i kroner per innbygger. Med frie inntekter menes inntekter som kommunene kan disponere uten andre

bindinger enn gjeldende lover og forskrifter. Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra staten defineres som frie inntekter

Fellesområder

Brutto driftsresultat i % av driftsinntekter

Indikatoren viser differansen mellom brutto driftsinntekter og brutto driftsutgifter i prosent av driftsinntektene. Avskrivninger, som er et uttrykk for verdiforringelsen på kommunale anleggsmidler, føres i driftsregnskapet, men blir eliminert før regnskapsmessig resultat fastsettes. I indikatoren brutto driftsresultat gis imidlertid avskrivningene resultat effekt, og kan følgelig brukes for sammenligning med det resultatorienterte regnskapssystem, som primært brukes i privat næringsliv. Brutto driftsresultat i prosent av driftsinntektene = $((\text{brutto driftsinntekter} - \text{brutto driftsutgifter}) / \text{driftsinntektene}) * 100$.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Indikatoren viser netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene. Netto driftsresultat beregnes ut fra brutto driftsresultat, men tar i tillegg hensyn til resultat eksterne finansieringstransaksjoner, dvs. netto renter, netto avdrag samt kommunale utlån, utbytter og eieruttak, og er i tillegg korrigerert for avskrivninger slik at disse ikke gis resultat effekt. Netto driftsresultat kan enten brukes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk. Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene = $((\text{brutto driftsresultat} + \text{resultat eksterne finansieringstransaksjoner} + \text{motpost avskrivninger}) / \text{driftsinntektene}) * 100$.

Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Indikatoren viser langsiktig gjeld i prosent av driftsinntektene. Ordinære renter og avdrag på lån skal finansieres av driftsinntektene, og indikatoren viser langsiktig gjeldsbelastning i forhold til disse. Lån beregnet for videreformidling til andre

instanser/innbyggere, såkalte formidlingsutlån, inngår også i indikatoren. Pensjonsforpliktelser inngår fra og med regnskapsåret 2002. Langsiktige lån har normalt lengre løpetid enn ett år. Langsiktig gjeld i prosent av driftsinntektene = $(\text{langsiktig gjeld} / \text{driftsinntektene}) * 100$.

Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter

Indikatoren viser arbeidskapital i prosent av driftsinntektene. Arbeidskapital defineres som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evne til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. Årsaken til at prosenten er høy i Birkenes kommune er at andelen av aksjer og obligasjoner på 65 mill, inngår i omløpsmidler. Trekket ut blir prosenten ca. 17.

Arbeidskapital i prosent av driftsinntektene = $((\text{omløpsmidler} - \text{kortsiktig gjeld}) / \text{driftsinntektene}) * 100$.

Netto lånegjeld i kroner pr. innbygger

Indikatoren viser netto lånegjeld i kroner per innbygger. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlige lån (utlån av egne midler). Indikatoren omfatter dermed utlån hvis mottatte avdrag skal inntektsføres i investeringsregnskapet, i tillegg til innlån som skal avdras i driftsregnskapet.

Netto lånegjeld i kroner per innbygger = $(\text{netto lånegjeld} / \text{antall innbyggere pr. 31.12.}) * 1000$
Brøk multiplisert med 1000 gir kroner per innbygger.

Utvikling for 2010

Innbyggeren har økt fra 2009 til 2010 med 81 personer i Birkenes og pr. 01.01.2010 har vi 4 689 innbyggere.

I budsjettet for 2010 er det budsjettert med eiendomsskatt på verker og bruk på 5 mill kr. Ved etterregning viser det seg at anslaget er beregnet ca. 1,4 mill kr. for høyt.

Usikkerhet vedr. utbytte fra Agder Energi om vi får utbetalt 12 mill kr.

Forslag til endring av ny kostnadsnøkkel fra 2011 vil slå gunstig ut for Birkenes kommune.

Sitat fra Telemarksforskning: "Grunntilskuddet forutsettes finansiert ved at den delen av samlet ramme for skjønnsmidler som er forbeholdt inntektssvake kommuner i Sør-Norge, avvikles. Økningen i distriktstilskuddet finansieres ellers ved at basisrammen av skjønnsmidlene for aktuelle fylker, reduseres med en prosentvis lik del av basisrammen til respektive fylke for 2010" - Nytt distriktstilskudd, nytt veksttilskudd og nytt grunntilskudd, er beregnet til totalt 2,636 mill kr. for Birkenes kommune.

Fellesområder

MEDARBEIDERE OG ORGANISASJON

Opplæring

Nytt av året var at det var bevilget 1 million til opplæring på en felles post på budsjettet. Tjenesteområdene søkte om midler til ulike prosjekter og rådmannen avgjorde fordelingen på grunnlag av søknadene og uttalelse fra en representant for de hovedtillitsvalgte.

Som generell opplæring har det blant annet vært gjennomført følgende:

- Grunnopplæring i arbeidsmiljø for 26 ledere og verneombud
- Rettigheter og muligheter for seniormedarbeidere. Tilbud til ansatte født i 1948, 1949 og 1950 (23 delt.)
- Generell lederopplæring 4 ledere

Sykefravær

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Fravær (%)	8	7,9	7,8	7,9	7,4	6,7

Det jobbes aktivt med sykefraværet med oppfølging av og tilrettelegging for de som er blitt syke. Lederne forebygger også fravær ved å tilrettelegge for medarbeidere før de blir syke og ved å ha fokus på gode arbeidsplasser og et godt arbeidsmiljø. Kommunen er en IA bedrift (Inkluderende Arbeidsliv).

Likestilling

Kvinnene har en lavere gjennomsnittelig deltidsprosent enn menn.

Ser vi på grunnlønnen under ett for ansatte i stillingene sykepleier, spesialsykepleier, ingeniør, miljøterapeut, pedagogisk leder og rådgiver tjener mennene mest. Det er ikke flere i utvalget enn at

avlønning av enkeltpersoner gjør utslag. På fagarbeidernivå er også mennene lønnet høyest, men forskjellene er mindre.

I rådmannens stab og ledergruppe er 5 av 8 kvinner. På avdelingsledernivå er 11 av 17 kvinner.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Arbeidsmiljøutvalget har vedtatt HMS-planen for 2009. Vernerunder er gjennomført. Lederne har ansvaret for det daglige HMS-arbeidet.

Tillitsvalgte

I Birkenes kommune er det tillitsvalgte for 11 ulike arbeidstakerorganisasjoner. Tillitsvalgte fra Utdanningsforbundet og Fagforbundet er delvis frikjøpte. Arbeidsgiver har både informasjonsplikt og drøftingsplikt overfor de tillitsvalgte. Tillitsvalgte møter på månedlige fellessamlinger med avdelingsledere, rådmannens tjenestestjefer og stab,

samt på månedlige møter med personalsjef og rådmann.

Godt samarbeid mellom arbeidsgiver, medarbeiderne og deres organisasjoner er en forutsetning for å kunne gi tjenester av høy kvalitet og ha gode arbeidsplasser og et godt arbeidsmiljø.

MILJØRAPPORT

Gjeldende kommuneplan ble vedtatt i 2006, og hovedvisjonen "Trygghet og trivsel for alle innbyggere" bygger blant annet på at det skal legges til rette for bærekraftig utvikling.

I 2009 ble hoveddelen av arbeidet med ny kommuneplan 2010-2021 utført. Her ble det nedsatt en prosjektgruppe som skulle se spesielt på klima og energi. Prosjektgruppen anbefalte at det i kommunens videre arbeid med klima- og energitiltak startes opp med miljøfyrtårnsertifisering av alle enheter. Som en følge av dette ble dette arbeidet igangsatt i 2009.

Birkenes kommune har fokus på energi og miljø i bygg og satte derfor av kr. 500.000,- i investeringsbudsjettet for 2010 til ENØK tiltak. Ved utbygging av nye kommunale bygg, vil miljøaspektet bli hensyntatt. Kommunestyret vedtok også å investere i nytt flisfyringsanlegg på gamle Valstrand skole. Dette skal dekke

Planarbeid

Miljøhensyn er innarbeidet i planbestemmelsene til kommuneplanens arealdel. Dette får igjen effekt på reguleringsplaner. Birkenes kommune deltok i perioden 2005-2009 i "Arealprosjektet for Kristiansandsregionen". Gjennom en felles arealplan ønsker man å ta imot 60.000 innbyggere i kommunen på en måte som fører til minst mulig ulempe for natur og miljø. Gjennom fortetting av sentrum og styring av større utbygginger langs hovedakser for kollektivtransport ønsker man å legge til rette for reduksjon i biltrafikken.

Friluftsliv

Det investeres årlig i nye tiltak knyttet til friluftsliv. Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet legger føringer for utvikling av anlegg til friluftsliv og idrett. Planen for 2009-2012 ble sist revidert og vedtatt des 2008.

Områdene ved Tovdalselva har hatt fokus siden 2005 og det vil fortsatt utvikles tiltak langs elva. Det er nå ferdigstilt sandvolleyballbane, gapahuk, toalett og tursti.

Birkenesparken er åpen for allmennheten hele dagen og anlegget motiverer både for organisert og uorganisert idrett samt friluftsliv. Lysløypa er utvidet de siste årene med flere sløyfer og brukes hele året av hele befolkningen. I 2009 startet også utskifting av lamper i den eldste delen av lysløypa.

Sommer og vinterløyper:

Siden tidlig på 2000-tallet er det blitt merket mange turstier i Birkenes. I 2007 ble det utgitt en egen brosjyre "Ut på tur i Birkenes" med kart og beskrivelse av 30 ulike turstier i kommunen. Dette turløypenettet utvides stadig - i 2009 ble det også merket løype til Rislåknuten.

Løypenettet vedlikeholdes stort sett av frivillige.

oppvarmingsbehovet for Valstrand inkl. nybygg, Birkenes hallen og Birkeland skole. Dette ventes å være i drift fra 01. okt. 2010.

3. april 2009 vedtok regjeringa vern av nedre del av Tovdalsvassdraget. Vernet av Tovdalsvassdraget inkluderer Herefossfjorden.

Dikeelva og Ogge er ikke tatt med i vernet. Øvre del av Tovdalsvassdraget er tidlegere vernet gjennom to vedtak. Vassdraget nord for Rjukanfossen ble vernet i verneplan IV i 1993, og vassdraget videre ned til Herefossfjorden ble verner i supplering av vernplanen i 2005. Vernet sikrer den eneste større elva på sørøstlandet der selve hovedelven renner fra fjell til fjord uten vesentlige kraftinngrep. Verneområdet ligger i Birkenes, Kristiansand og Iveland kommuner.

Kommunestyret i Birkenes kommune vedtok i 2009 felles "Klimaplan for Knutepunkt Sørlandet". Denne legger føringer og retningslinjer for Birkenes kommune iforhold til visjonen som er "Knutepunkt Sørlandet benytter vare fornybar energi og utslippet av klimagasser ligger på et bærekraftig nivå".

Antall km merka sommerløyper	140
Antall km maskinpreparerte vinterløyper	48

Topland/Øynaheia: Området her er et regionalt skiområde med stor utfart vinterstid. I 2009 startet oppgradering av løypene for å kunne lage bedre og bredere traseer slik at det trengs lite snø for å kunne starte løypekjøringen. Det er innvilget statlige spillemidler med 1.4 mill. til oppgradering av løypenettet. Her er oppmerket løypealternativer på 31 km. Det er store parkeringsplasser både på Øynaheia og Toplandsheia. I 2009 ble det også oppført et toalett ved parkeringsplassen på Toplandsheia. Kommunen gir sammen med Grimstad, Froland og Arendal et årlig driftstilskudd til Øynaheia løypelag.

Vinterstid (ved snø) kjøres det opp skiløyper i lysløypa på Engesland, Herefoss og Birkeland. I tillegg kjøres Tveideløypa (rundt Fjeldskår) og av og til kjøres løype fra Heimdal til Birkeland, ca 23 km. Foruten på Øynaheia kjøres alle løyper på dugnad.

Fellesområder

Miljøprosjekter

Kalkingsprosjektet i Tovdalselva ble videreført i 2009, uten særlige endringer. Laksefangstene har økt frem til og med 2006 før de sank noe i 2007. I 2008 og 2009 har laksefangsten økt igjen.

I øvrige vann og bekker ble det i regi av lokale fiskelag kalket 218 tonn til en verdi av kr. 98.000 i 2009. I tillegg til dette båtkalkes Ogge, Haukomvannet og Bellandsvannet. Dette styres av Fylkesmannen i Aust-Agder.

År	2005	2006	2007	2008	2009
Antall kg laks fanget	1096	1658	1078	1494	1582

Fangster i Tovdalselva de 4 siste sesongene

Innkjøpsordning

Birkenes har felles innkjøpsordning med Knutepunkt Sørlandet. Tilbydere bes om å legge ved omtale av egen miljøstrategi jfr. et eget punkt i tilbudsbestemmelsene

Utfordringer

Kommunen må holde fokus på egen og andres energibruk.

Innsatsnivå og aktiviteter knyttet til friluftsliv, naturverdier, tilsyn, medvirkning og oppfølging av henvendelser fra innbyggere må videreføres.

OPPFØLGING AV POLITISKE SAKER VEDTATT I BIRKENES KOMMUNESTYRE I 2009

I henhold til forvaltningsrevisjonsrapporten skal administrasjonen i kommunens årsberetning gi kommunestyret en tilbakemelding på oppfølging av kommunestyrevedtak det aktuelle året

I 2009 behandlet Birkenes kommunestyre 74 saker

Sakene er fulgt opp av saksbehandlerne etter god forvaltningsskikk om fullført saksbehandling.

Samtlige saker er avsluttet, men følgende saker er en del av andre saker som pågår

011/09	Utbygging av barnehager i Birkenes kommune
008/09	Kommuneplan for Birkenes 2010-2021 Endelig vedtak av planprogram
007/09	Kommuneplan for Birkenes 2010-2021 Utpeking av styringsgruppe
031/09	Valg av tomt for ny kommunal barnehage i Natveitåsen
040/09	Kjøp av grunn til barnehage i Natveitåsen
044/09	Salgsprospekt Natveitåsen boligområde - godkjenning av tomtepriser
058/09	Eiendomsskatt verker og bruk - ny taksering

Tjenesteområde: Teknisk

Antall årsverk: 33,61

Antall ansatte: 47

Sykefravær: 1,8 % mot 3,1 % i 2008

TJENESTEOMRÅDE TEKNISK

MÅLSETNINGER OG MÅLOPPNÅELSE 2009

Tjenesteområde teknisk skal opprettholde høyt servicenivå og utføre arbeidsoppgavene effektivt, samtidig som arbeidsmiljøet skal være i fokus.

HOVEDAKTIVITETER

- Bygg / Eiendom
- Vei, vann og avløp
- Plan og byggesak
- Miljø og energi
- Natur og kalking
- Geodata og oppmåling
- Næring
- Startlån
- Landbruk og skogbruk

Tjeneste området teknisk fikk i 2009 en ny stillingsressurs som er knyttet til digitalisering av vann- og avløpsnett i kommunen samt generell saksbehandling med fokus på klima og energi.

NØKKELTALL FRA BUDSJETT OG REGNSKAP 2009

	Regnskap 2009	Budsjett inkl. endr. 2009	Avvik
Sum personalkostnader	15 272	15 275	-3
Sum andre kostnader	28 822	24 786	4 036
Sum inntekter	-23 850	-21 200	-2 650
NETTO	20 244	18 862	1 382

AVVIK BUDSJETT/REGNSKAP

Tjenesteområde Teknisk hadde i 2009 et merforbruk på kr. 1 382 000,- sammenlignet med budsjett.

Dette skyldes flere forhold, hvor flg. bør påpekes spesielt:

- forsinket oppstart av LISA prosjektet sammen med endrede forutsetninger iforhold til å få godskrevet midler til egeninnsats har gjort at man ikke har fått inn forventede inntekter innen ansvar 1129 bygdeutviklingsprosjekter.
- Overskridelser til veivedlikehold ble forsøkt løst ved sanering av sommervedlikehold. Men store snømengder sammen med et stramt budsjett førte likevel til et merforbruk på kr. 428.000 på ansvar 1440.
- Birkenes kommune har løst det lovpålagte behovet for barnehageplasser ved å bygge midlertidige barnehager i påvente av den nye barnehagen i Natveitåsen. Dette har gitt økte utgifter på ansvar 1607 barnehagebygg på kr. 330 000 sammenlignet med budsjett. Det er viktig å merke seg at utgifter til drift vil øke i takt med økt kommunal eiendomsmasse.

Tjenesteområde: Teknisk

- Ansvar 1130 landbruksadministrasjonen: store oppgaver innen beredskap og revisjon av kommuneplan gjorde at det ikke ble mulighet til å prioritere internt arbeid på prosjekter her. Dette gav reduserte inntekter på kr. 140.000,- innen ansvaret.
 - Omlegging av gebyrsystemet for vann og avløp gav mindre økning i inntekter enn forventet.
- Dette gjorde at vann- og avløp hadde et merforbruk sammenlignet med budsjett. Dette ble dekket inn ved bruk av fond.

Tiltak for å begrense merforbruket:

- Teknisk enhet har hatt en vakans på arealplanlegger siden oktober 2009 som ikke ble erstattet dette året
- Sommer vedlikeholdet på veier ble redusert for å dekke inn merforbruk til vintervedlikehold på vei
- Det ble ikke satt inn ekstra ressurser for å dekke landbruksmedarbeider som gikk over på AFP – 15 % stilling
- Det ble satt fokus på inntektsskapende arbeid
- Det har vært streng prioritering av arbeidsoppgaver og tiltak, for å holde utgifter nede

TALL TIL SAMMENLIKNING – UTVALG FRA KOSTRA

Emne	Birkenes	Gj.snitt kommune gr. 1	Aust-Agder
Kommunale veier, km pr 1 000 innbyggere	20,6	12,8	9,5
Kommunale veier, brutto driftsutg Kr/km	44 421	68 026	93 251
Årsgebyr vannforsyning, kr,	2 280	2 796	2 177
Årsgebyr avløp, kr, 200 m ³	3 430	3 692	3 605
Gjennomsnittelig saksbehandlingstid byggesaker, enhet dager	22	26	29
Gjennomsnittelig saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplaner, dager	170	218	203
Gjennomsnittelig saksbehandlingstid, kartforretning	120	81	65
Andel søknader om motorferdsel i utmark innvilget	50 %		
Kommunalt disponerte boliger pr. 1000 innb.	17	17	18

Bygg og eiendom

Avdelingsleder Bygg og Eiendom har 75% stilling. Hovedansvaret er drift og vedlikehold av alle kommunale bygg i tillegg til at avdelingen deltar i nybygg og renoveringsprosjekter – helt fra forprosjekt til ferdig bygg. Det formelle ansvaret omfatter alle skolene, barnehagene, sykehjemmet, serviceboligene, sosiale boliger, flyktningboligene, bofellesskapet, bygningene på Tollenes, kommunehuset, renseanleggene, m.fl. Avdelingen utfører jevnlig ettersyn og kontroll av bygningene – og vi har en tømmer knyttet til avdelingen. Avdelingsleder har arbeidsgiveransvaret for alle vaktmestrene og renholderne bortsett fra renholderne på sykehjemmet.

I 2009 har vi ferdigstilt Engesland Barnehage, nytt yttertak Valstrand skole og det har vært oppstart på nytt bygg ved Birkeland Skole og nytt bygg ved Valstrand Skole/Kulturarena. Det har også vært enkeltkjøp av boenheter til blant annet flyktninger. Avdelingen har også vært delaktig i utviklingen av Natveitåsen Boligfelt.

Avdelingen deltar i prosjekteringsfasen i alle de bygg- og anleggsprosjektene som vedtas av kommunestyret.

Brann og feier

Årsberetning for Birkenes kommune 2009

Tjenesteområde: Teknisk

Fra og med 01.01.2009 ble Birkenes kommune med i et interkommunalt samarbeid om brann- og feiertjenester sammen med alle kommunene i Knutepunkt Sørlandet – Kristiansandsregionen

brann og redning. Det ble i 2009 utarbeidet nye forskrifter for brann- og feiertjenesten i kommunen som samsvarer med de andre kommunene i Knutepunkt Sørlandet.

Vei, vann og avløp

Det er to kommunale vannverk i kommunen. 1 på Herefoss og 1 på Birkeland. Mengde produsert vann i 2009 var hhv:

Herefoss vannverk; 16 977 m³ vann (23 706 m³ i 2008)

Birkeland vannverk; 401 215 m³ vann (375 469 m³ i 2008)

Herefoss; nedgangen/reduksjonen i m³ produsert vann fortsetter. Siden 2006 er reduksjonen 40 %. Dette er betydelig og skyldes tetting av lekkasjer

På Birkeland vannverk har økingen vært over 30 % siden 2006. Årsaken er tredelt; økning i folketallet,

lekkasjer og driftsproblem. Lekkasjer og driftsproblem svarer for det meste av økning. Lekkasjer har vi 4 – 6 av i året. I 2009 ble en dårlig ledning utbedret. Problemer med styringen gjorde at vi i en periode måtte kjøre "i overløp", dette problem er nå løst. Det kan derfor forventes en betydelig reduksjon i vannforbruket i 2010.

For begge vannverkene gjelder at vi produserer vann av "beste kvalitet", vi hadde ingen anmerkninger eller avvik på vannkvaliteten i fjor. Riktignok fikk vi en del klager fra abonnenter i forbindelse med lekkasjer og driftsavbrudd.

Renseanlegg:

Herefoss renseanlegg; god drift, gode renseresultater, driften og renseresultatene vil bli forbedret når fremmedvannet er fjernet. Det er tatt ut 6 kontrollprøver ved anlegget i 2009. Dette er ihenhold til kravet.

Totalt forfor: midlere renseeffekt er god. Beregnet totalt utslipp er redusert med 1,3 kg (25 %) fra 2008.

Organisk stoff: Renseeffekten er meget god. Beregnet totalt utslipp økte med 13,7 kg (18 %) fra 2008. Slam fra Herefoss renseanlegg transporteres til Birkeland renseanlegg for avvanning og inngår i slammet herfra videre.

Det har ikke vært avvik ved Herefoss avløpsanlegg i 2009. Derimot har det til sammen vært nødoverløp i 271 timer i 2009. Dette er beregnet til et samlet utslipp på 2,6 kg fosfor og 97 kg organisk stoff (BOF5)

Birkeland renseanlegg; god drift, meget gode renseresultater.

Det er tatt ut 12 kontrollprøver ved anlegget i 2009. Det er i henhold til kravet.

Totalt fosfor: Driftsstabilitet og renseeffekt er svært god. Beregnet totalt utslipp er redusert med 5,7 kg (19 %) fra 2008.

Organisk stoff: Driftsstabilitet er god. Beregnet totalt utslipp har økt med 1000 kg (16 %) for BOF5 og redusert med 1,5 tonn (9 %) for KOF fra 2008

Slam: etter avvanning på anlegget i Birkeland transporteres slammet til LiBir og videre til Støleheia for kompostering.

Tilsyn og vedlikehold av anlegget er bra. Det er fortsatt stor variasjon i tilrenningen og behov for utbedringer på ledningsnettet.

Annet:

Tetningsmuren ved KOAB ble ferdigstilt i 2009. Det har vært en overskridelse av kostnader sammenlignet med budsjett. Dette skyldes økt injisering. Fase 2 – asfaltering og drenering – gjennomføres i 2010.

I løpet av 2010 vil Engesland vannverk bli oppgradert til kommunalt vannverk, det er avsatt kr 1,2 mill kr. til formålet.

Plan

Nøkkeltall	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Saker etter plan- og bygningsloven	247	264	267	325	265	316
-hvorav i planutv	50	59	51	74	83	47
-hvorav delegasjonssaker	128	139	149	192	117	195
-hvorav meldingssaker	69	66	67	59	65	74

Årsberetning for Birkenes kommune 2009

Tjenesteområde: Teknisk

Geodata og oppmåling

Nøkkeltall:	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Utførte oppmålingsarbeider	109	90	89	93	91	70	78

Viktige arbeidsoppgaver 2009:

- Kart- og delingsforretninger. (ca. dobbelt så mange rekvisisjoner som tidligere år.)
- Iverksetting av matrikkelsystemet. Originalbaseansvaret for DEK /eiendomskartet i matrikkelen ble overført fra Statens kartverk til kommunen. Dette innebærer bl.a. matrikkelføring for andre, som Jordskifteverket og Statens vegvesen.
- Forberedelser til iverksetting av matrikkelloven.
- Tildeling av veiadresser i kommunen. (Stort arbeid som vil pågå noen år med de ressursene vi har nå.)
- Tilrettelegging av kartdata og registreringsdata for presentasjon på internett (Knutepunkt Sørlandet)
- Tilrettelegging av plandata og planregister i henhold til ny Plan- og bygningslov
- Digitalt ledningskartverk og ajourføring av digitale kartdata
- Oppstart av ny kartløsning internt i kommunen

Næring

Næringsavdelingen.

Det er en 25% stilling som næringskonsulent knyttet til denne avdelingen. I tillegg har vi en treårig prosjektstilling i 100 % knyttet opp mot Bygdeutviklingsprosjekter i SMIA og i LISA som er et samarbeidsprosjekt med regioner i Sverige og Danmark. Knutepunkt Sørlandet er prosjekteier til SMIA prosjektet. Næringskonsulenten er sekretær for Birkenes Næringsforum. Det er god kontakt med næringslivet i kommunen og særlig det siste året har aktiviteten vært knyttet til å utvikle samarbeidet til de som driver butikker i Birkeland sentrum. Birkeland Sentrumsforening er nå etablert med 23 medlemmer! Vi har i 2009 opplevd stabil god vekst i Birkelandsområdet, på Herefoss og på Engesland. Det er flere nyetablerte virksomheter og ingen butikk- og kontorlokaler står nå tomme på Birkeland. Men – det er fortsatt en utfordring å sikre gode vilkår for flere spesialforetninger i sentrum og å sikre dagligvaretilbudene på Engesland og Herefoss. Reiselivsnæringen har vist vekst i 2009 samtidig som transport – og håndverkerbransjen står sterkt

i vår kommune. Det er imidlertid industrien som sysselsetter flest arbeidstakere i kommunen idet vi har vel 400 ansatte der. Den internasjonale finanskrisa har også for vår industri vært en stor utfordring i 2009. De tunge økonomiske tiltakene som regjering og storting har iverksatt har også i vår kommune bidratt til økonomisk stabilitet både i offentlig og privat sektor. Utsiktene for 2010 er nøkterne med et vist håp om stabile økonomiske utsikter for vårt næringsliv.

Landbruk / Vilt:

Det ble avvirket 22 796 m³ og plantet 91.730 planter i 2009.

I 2009 ble det felt 156 elg, 31 hjort og 280 rådyr i kommunen.

I 2009 var det 68 jordbruksbedrifter i kommunen mot 74 året før.

Jordbruksarealet var omtrent uendret fra året før; ca 10 200 daa.

Tjenesteområde: Teknisk

SPESIELLE PROSJEKTER/INVESTERINGER 2009

Investeringer 2009:	Status
Kommuneplan og områdeplan for Birkeland sentrum	Under arbeid
Tobias Jorde	Opparbeiding av ny scene - fullført
Natveitåsen boligområde	Klargjort og lagt ut for salg
BiVak Birkeland	Under arbeid
Overordnet helhetlig plan for uteområdet på skolene i Birkeland	Under arbeid
Oppdatering og gjennomgang av gårdskart	Under arbeid
Standardheving kommunale bruer	Under arbeid
Reasfaltering årlig investering	Under arbeid
Tiltakspakke – div. investeringer	Fullført
P-plass Vegusdal Kyrkje	Reguleringsplan vedtatt
Sikring av grunnvannsbrønn Flakk	1. fase utført.
Vann og avløp Flakksvann	Under arbeid
Stasjonsbyen Herefoss – kommunalt vann og avløp	Under arbeid
Valg av tomt til ny kommunal barnehage	Fullført

Noen prosjekter som Tjenesteområde teknisk har medvirket i i 2009:

- Byggeledelse for utbygging av Birkeland og Valstrand skole
- Byggeledelse for opparbeiding av Natveitåsen boligområde
- "LISA" og "SMIA" interkommunalt prosjekt som sponses av Norske interreg midler
- ATP transport (Knutepunkt Sørlandet)
- Matrikkel og geodata (Knutepunkt Sørlandet)
- Arealprosjektet (Knutepunkt Sørlandet)
- Prosjekt Himmelsyna – interkommunalt samarbeid med Evje og Hornnes og Froland kommuner

Tjenesteområde: Teknisk

UTFORDRINGER I 2010 OG FOKUSOMRÅDER FRAMOVER

Tjenesteområde teknisk skal opprettholde høyt servicenivå og utføre arbeidsoppgavene effektivt, samtidig som arbeidsmiljøet skal være i fokus.

Målsettinger og utfordringer	Konsekvenser for ressursbruk 2009-2013 (økonomiplan)
Stort omfang av prosjekter og investeringer. Må avveies mot driftsdelene.	Behov for økt arbeidskraft, evt. ved kjøp av konsulentbistand
Natveitåsen boligområde -grunninvesteringer til vei, vann og avløp ferdig	Birkenes kommune har befolkningsvekst, men foreløpig er kun 7 tomter solgt. Investeringen er langsiktig, men det er beregnet en del tomtsalg i 2010.
Økt omfang av kommunal eiendom og anlegg.	Medfører økte driftskostnader framover. Dette må hensyntas i fremtidige budsjetter og økonomiplan 2011-2014
Vedlikehold / Eiendom: Øke innsatsen på drift av kommunale bygg for å bedre tilstanden.	Driftsbudsjettet bør økes.
Rullering av kommuneplanen	Offentlig høring og vedtak av kommuneplanen 2010-2021 gjøres i 2010.
Områdeplan Birkeland sentrum	Avklare basisstrukturen i sentrum. 2010 blir året for hovedinnsats. Grep og valg som gjøres skal sikre en god fremtidig utvikling av Birkeland sentrum.
Utbygging av vann og avløp Flaksvann – gml. Mollestad bro	Beregnes ferdigstilt 1.okt. 2010. Anbudet har vært gunstig sammenlignet med budsjett.
Vann og avløp: - hovedplan, oppgradering av Engesland vannverk, utbygging av stasjonsbyen Herefoss	Flere store prosjekter krever streng prioritering av arbeidsoppgaver
Utbygging av skoler samt nybygging av barnehager	Krever ressurser iforhold til planlegging, prosjektering og oppfølging.
Uteområdet på skolen. Utbygging av Birkeland og Valstrand skole medfører behov for helhetlig planlegging av aktiviteter og arealer på uteområdet-	Områdeplan skal sette barn og unge i fokus. Basert på denne vil man ha behov for investeringer.
Beredskapsplanlegging	Koordinering og samordning av lokale beredskapsplaner gjøres i et overordnet planverk.
Klima og energi	Følge opp målsettinger og rammer lagt i klimaplan for knutepunkt Sørlandet. Bla. er det igangsatt miljøfyrtårnsertifisering.
Flisfyringsanlegg	Kontrakt med entreprenør underskrevet. Nytt flisfyringsanlegg bygges og igangsettes i 2009.
Gjennomgang gårdskart	Beregnet til 0,6 årsverk som må tas tillegg til ordinær drift

Tjenesteområde: Skole og barnehage

Antall årsverk 122
Barnehage 32
Skole 87
Kulturskole 2,2
Sykefravær 7,6 %

TJENESTEOMRÅDE SKOLE OG BARNEHAGE

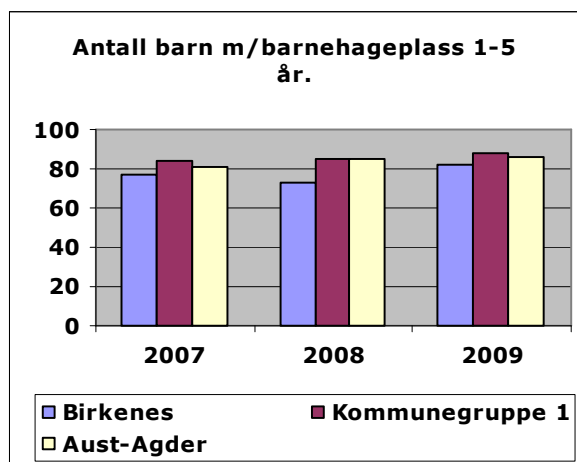
HOVEDAKTIVITETER

- Ivareta kommunens ansvar etter lov om barnehager
- Ivareta kommunens ansvar for grunnskoleopplæring for elever 6 -16 år etter opplæringsloven
- Ivareta kommunens ansvar for kulturskolen etter opplæringslovens § 13-6

NØKKELTALL FRA BUDSJETT OG REGNSKAP 2009

	Regnskap 2009	Budsjett inkl. endr. 2009	Avvik
Sum personalkostnader	64 167	61 549	2 618
Sum andre kostnader	30 915	26 301	4 614
Sum inntekter	-36 898	-32 151	-4 747
NETTO	58 184	55 698	2 486

TALL TIL SAMMENLIKNING – UTVALG FRA KOSTRA

MÅLSETNINGER OG MÅLOPPNÅELSE 200

1. Barnehager

Birkenes har som mål å gi tilbud om barnehageplass til de som ønsker det, også de uten rett. Dette målet ble ikke nådd. Imidlertid opprettet vi 27 nye barnehageplasser i midlertidige lokaler, slik at de med rett fikk plass. Ved årsskiftet stod det 15 barn på venteliste.

Engesland barnehage flyttet på nyåret inn i nye og utvidede lokaler. Barnehagen framstår som flott, moderne og fremtidsrettet.

Fuglekassa familiebarnehage ble midlertidig lagt ned fra 1.8.09.

Pr. 15.12.09 hadde 272 barn plass i barnehage – 138 barn i privat barnehage og 134 i kommunal barnehage.

Barnehagene, både private og kommunale, har jobbet ekstra med språk og språkutvikling. Startskuddet var en felles planleggingsdag med Nuria Moe.

Årsberetning for Birkenes kommune 2009

Tjenesteområde: Skole og barnehage

Det er utarbeidet en "Språkplan for barnehage og skole" og en plan for sammenhengen barnehage - skole.

I tillegg har barnehagene i fellesskap laget en generell årsplan for barnehagene i Birkenes kommune.

I august ble det ansatt en spesialpedagog på barnehageområdet. Hun jobber med bl.a. med enkeltbarn, språkgrupper, forebygging, veiledning av personalet og kurs.

Åpningstiden i barnehagene var fra kl. 07.00 til 16.30 og maksimalprisen har vært kr. 2330 pr. mnd.

2. Skolefritidsordning (SFO)

Målet har vært å ha et tilbud om omsorg og tilsyn for elever på 1. – 4. trinn før og etter skoletid og på skolefrie dager, som legger til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter, tilpasset alder, funksjonsnivå og interesser.

Til sammen 72 elever har benyttet seg av tilbudet, herav 59 på Birkeland, 9 på Herefoss og 4 på

Engesland. Det er en reduksjon på 5 barn. Alle som har søkt har fått plass. Åpningstidens ytre rammer har vært kl. 07.00 til 17.00 med lokale variasjoner ut fra behov. På Herefoss og Engesland har SFO samarbeidet med barnehagen før skoletid. Flere barn i kommunen trenger ekstra oppfølging i SFO. Høyeste betalingsstørrelse har vært kr. 2000 (21-25 timer)

3. Grunnskole

Det var 671 elever i grunnskolen i 2009, en reduksjon på 26 elever. 249 skyselever, en reduksjon på 14 fra forrige år. 5 elever har hatt skoleplass ved Langemyr skole.

I 2009 er samarbeidet innen Knutepunkt Sørlandet Fokus har vært på kompetanseheving innen grunnleggende ferdigheter i skolen, nye fagplaner/lærebøker og mer tilpasset opplæring. "Plan for kompetanseutvikling" og "IKT-plan for skolene" er revidert.

Det er laget en ny plan for skolevurdering. Det er utarbeidet en spesial-pedagogisk plan som oppfølging av tilsyn på dette området. Alle skolene har arbeidet med kvalitetsutvikling.

Nasjonale prøver i 2009 viste fremgang, men skolene må arbeide målrettet videre de grunnleggende ferdigheter, (norsk, engelsk, og regning).

Satsingsområde i 2009.

Valstrand:

Satsingsområder i 2009 var: Byggeprosjekt, skolebibliotek, elevbedrift (forberedelser), organisert leksehjelp, gjenstart av fargegrupper på 8.trinn, videreutdanning for lærere, forbedret rådgiving, gjenreisning av det gode samarbeidsmiljøet blant personalet.

Birkeland:

1. og 2 leseopplæringa.

Pedagogisk bruk av biblioteket
1. og 2. regneopplæringa

Engesland:

Lesing: Lesetimer for de yngste. Høytlesningsuke for alle.

Respekt og trivsel, sosial kompetanse, lions quest og "det er mitt valg",

Uteskoleområdet, kulturfest.

Matematikk/ regning må bli nytt satsingsområde neste skoleår – nasjonale tester viser at vi over tid strever.

Herefoss:

IKT - kompetanseheving blant personalet

Den første og andre leseopplæringa (i samarbeid med Ped.senteret)

Samarbeid i fådeltnettverk, og vi vil gjerne skaffe oss kompetanse på utfordrende elever.

fornye og komme à jour med lærebøker etter Kunnskapsløftet

4. Kulturskolen

Målet har vært å gi et mest mulig allsidig kunst og kulturtilbud til barn og unge i Birkenes og Lillesand.

Det var 251 elever i kulturskolen, herav 107 i Birkenes. Av disse hadde 84 ulike typer musikkundervisning, 10 dans og resten andre kunstarter. 108 personer (146 søknader) stod på venteliste, herav 42 (61 søknader) i Birkenes, noe som tilsvarer 2008. Høyeste betalingsstørrelse var kr.

2300 pr. år. Kulturskolen ga også tilbud i "musikk- lek" i samarbeid med barnehagene, noe om engasjerte mange barn i førskolealder.

Kulturskolen har hatt flere egne arrangementer og også vært del av andre kulturarrangementer i kommunen, deltar i utviklingsprosjektet KOM i fokus m.m. ,samarbeidet med Birkeland skole om prosjekt, m.m.

Tjenesteområde: Skole og barnehage

AVVIK

Budsjett/regnskap

Regnskapet for hele tjenesteområdet viser et merforbruk på 2,486 mill.

Det er grunn til å merke seg det er et merforbruk på kjøp av undervisning i andre kommuner på ca 2.3 mill.

Dette ble også kommentert i tertialrapporten, 2. tertial.

Regnskapet for Birkeland skole viser samlet sett et overforbruk på ca 500 000,-

Regnskapet for Valstrand skole viser et mindreforbruk på ca kr. 560.000,-. Det skyldes vakanse på stillinger på grunn av manglende tilgang på kompetente lærere. Det er nødvendig å opprettholde rammene for å gi rom for tilfredsstillende tilsetning av kompetent personale og tilpasset organisering. Det blir arbeidet aktivt for å få tilsatt nødvendige lærere for å kunne gi elevene best mulig opplæringstilbud.

Regnskapet for Engesland skole viser et merforbruk på ca kr. 180.000. Regnskapet for Herefoss skole viser et mindreforbruk på til sammen ca kr.140 000,- .

Grunnskole er samlet sett i balanse. Et merforbruk for grunnskolen til refusjon for våre elever i andre kommuner og skyss er kommentert tidligere og viser et overforbruk Problematikken med gjesteelever er gjennomgått. Noen utgifter ved Langemyr skole vil bli redusert fra høsten 2010. Nye fosterhjemsplasserte barn i andre kommuner dukker opp. Denne oversikten bør bedres. Det er lagt inn en buffer i budsjettet for 2010.

Barnehagene er i en utbyggingsfase som gjør det nødvendig å bygge kompetanse på statlige overføringsordninger.

Regnskapet for kulturskolen viser at driften gikk i balanse 2008.

SPESIELLE PROSJEKTER

Bygninger

Barnehagene

Nye lokaler for barnehager på Birkeland er under planlegging. Det synes å være akutt behov for nye barnehageplasser..

Lokalitetene for tilbud er svært preget av midlertidige løsninger.Skolene

Skolene:

Birkeland:Bygninger snar klar for bruk. es.

Valstrand: Tenger nye undervisningsarealer og generell oppussing. Under planlegging.

Engesland: Driften er preget av utilfredsstillende rominndeling i forhold til elevtall og sammensetning av årskull. Herefoss: Behov for noe vedlikehold ute og inne. Barnehagen trenger mer lokaler.

Kulturskolen:

Tenger arbeidsrom for lærerne og lagerrom for instrumenter; er under utbygging.

Tjenesteområde: Omsorg

Antall årsverk:	69,40		
Antall ansatte:	116		
Sykefravær:	2007	2008	2009
%	13,0%	9,9%	7,7%

TJENESTEOMRÅDE OMSORG

HOVEDAKTIVITETER

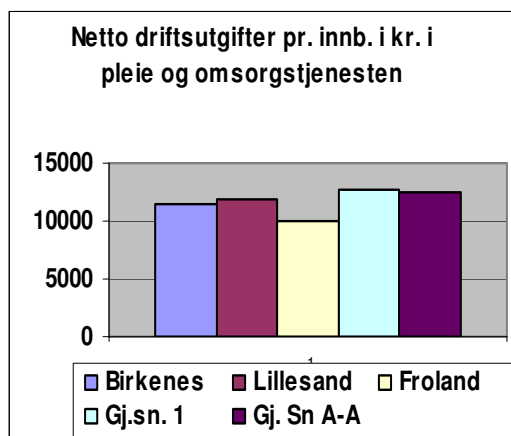
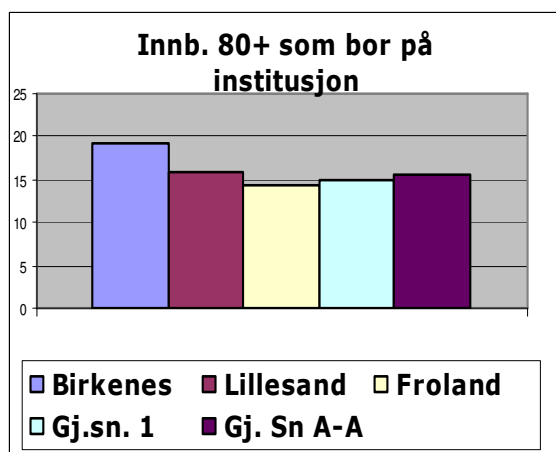
Omsorg omfatter Birkenes Sykehjem og Åpen omsorg, samt kjøkken, vaskeri og kantinedrift. Sykehjemmet har 46 heldøgns plasser fordelt på 6 grupper. Åpen omsorg omfatter følgende ansvarsområder:

3200	Hjemmesykepleie	3612	Ambulerende vaktmester
3210	Serviceboliger,	3614	Annen hjelp
3400	Hjemmehjelp/omsorgslønn	3615	Fotpleie
3401	Personlig assistent	3616	Kjøkken
3610	Kantinedrift	3617	Vaskeri
3220	Trygdeleiligheter		

NØKKELTALL FRA BUDSJETT OG REGNSKAP 2009

	Regnskap 2009	Budsjett inkl. endr. 2009	Avvik
Sum personalkostnader	42 386	39 661	2 725
Sum andre kostnader	6 405	5 902	503
Sum inntekter	-13 366	-10 830	-2 536
NETTO	35 425	34 733	692

TALL TIL SAMMENLIKNING – UTVALG FRA KOSTRA

Tjenesteområde: Omsorg

Avdeling	2006	2007	2008	2009
Birkenes Sykehjem netto driftsutgifter	19 747	20 950	21 277	22 786
Hjemmesykepleie – netto driftsutgifter	6 055	5 879	6 767	6 476
Hjemmehjelp med mer – netto driftsutgifter	2115	2 080	1 970	2 013
Omsorgslønn – antall	9	8	5	8
Trygghetsalarm – antall	41	46	43	46
Middagsombringning ute - antall	10	14	8	16
Middagsombringning serviceboliger – antall	15	14	17	20
Totalt utleverte middager (utenfor institusjon)				7172
Brukerstyrt personlig ass. antall	4	4	4	4
Ant. kjørte km hjemmesykepleie	77 699	61 745	82 650	68 385

Sykehjemmet spesielt	2006	2007	2008	2009
Antall døgn avlastningsopphold	26	123	114	196
Antall døgn kortidsopphold	1 281	791	1 219	1336
Antall døgn langtidsopphold	14 514	14 422	13 085	13938
Totalt antall kurdøgn	15 821	15 336	14 418	15470
Beleggprosent	94,2	91,34	85,87	92,14
Kurdøgnpris	1 556	1 579	1 612	1876

MÅLSETNINGER OG MÅLOPPNÅELSE 2009

Målsetting for omsorgsavdelingen

Omsorg skal være bidragsyter i forhold til å tilby et tidsmessig- og helhetlig helse- og omsorgstilbud, samt at mennesker med sviktende helse skal ha et verdig og meningsfylt liv. Våre tjenestemottakere skal oppleve å bli møtt av mennesker som viser respektfull atferd. De ansatte i Omsorg skal være

faglig dyktige yrkesutøvere som er lojale mot fattede vedtak og etiske retningslinjer.

Sykehjemmet

Sykehjemmet har i løpet av 2009 rehabilitert 19 pasienter, gitt avlastning 1 eller flere ganger for 5 pasienter, fått 14 nye langtidsbrukere, og gitt terminalpleie til 20 pasienter.

Sykehjemmets egen "Birkenes – runde" blir flittig brukt av pasientene. Det har også vært arrangert konserter i samarbeid med aktivitetssenteret, med støtte fra den kulturelle spaserstokken.

Etter at vi begynte med kontroll av elektromedisinsk utstyr, ser vi at utgiftene øker til vedlikehold og nye innkjøp av slikt utstyr. Det er kjøpt 13 nye sykehus – senger dette året. Kontrollen viser at vi må kjøpe enda flere senger og utstyr. Kontroll av elektromedisinsk utstyr er en pålagt oppgave.

3-2-1-prosjektet har blant annet medført følgende; Hustavler, info -møte en gang pr. uke, og tilrettelegging av turnus i forhold til helsebegrensninger.

38 ansatte deltok på 2 dagers kurs i Vrådal. Apotek 1 informerte om medikamenter, og Kari Hansen lærte de ansatte om aromaterapi og enkel massasje.

Tjenesteområde: Omsorg

Åpen Omsorg

Hovedfokuset i Åpen omsorg er at de som ønsker det, skal få bo hjemme så lenge som mulig, og det er individuelle behov som skal ligge til grunn for tjenesteytingen.

I løpet av 2009 har Åpen omsorg gitt hjemmesykepleietjenester til 142 personer, og hjemmehjelpstjenester til 113.

Service- og trygdeleiligheter er til enhver tid utleid. Det er økt press på dette tilbudet, og det står mange på venteliste.

I løpet av 2009 har det vært arbeidet systematisk med Åpen Omsorgs faglige målsetting og det har vært satt fokus på arbeidsmiljø. Alle medarbeidere har vært involvert og det ble avviklet et personalseminar til Aalborg i mars 2009.

Kjøkken, kantine og vaskeri

Kjøkken har resultatmessig noe overforbruk. Dette skyldes i hovedsak økte innkjøpspriser på matvarer. Kantina og vaskeri leverer resultat innenfor budsjetttrammene.

I løpet av året fikk kjøkkenet lærling - hjemmelet tilbake. Dette har gjort at kantina igjen kan holde åpent 4 dager pr. uke.

Arbeidsmiljø, opplæring og bruk av IT

Det har i 2009 vært satt et spesielt fokus på arbeidsmiljø i Omsorg. Både sykehjem og Åpen omsorg har prioritert personalseminarer der de ansatte reist bort sammen, og fått faglig og sosialt påfyll.

I tillegg har sykehjemmet jobbet spesielt med temaet i forbindelse med 3-2-1-prosjektet.

Avdelingens ansatte har på grunn av de ekstraordinære opplæringsmidlene har større muligheter i forhold til å få faglig påfyll, og det har vært svært positivt.

Av den ekstra millionen som ble bevilget til opplæring, fikk Omsorg kr. 398.000.-

Det er i løpet av året gitt systematisk opplæring i forhold til fagprogrammet, Gerica, v/ interne kurs.

Utbyggingen av turnusprogrammet Notus, er gjennomført, og vi har fått et felles system for turnusplanlegging og lønnskjøring i Omsorg og Kvalifisering. Utbygging sikrer økt kvalitet, og er ressursbesparende.

AVVIK

Budsjett/regnskap

Merforbruk i forhold til regulert budsjett, totalt for avdelingen, kr. 692.000.-

OMSORG TOTALT

Personalkostnader i sykehjem, hjemmesykepleie og serviceleiligheter føres på hvert enkelt ansvarsområde. Allikevel er det nødvendig, i noe grad, å se dette i en sammenheng. Spesielt gjelder dette i forhold til nattpersonell. Hjemmelsystemet ivaretar en god oversikt. Det er allikevel ikke enkelt å samle utgifter til vikar og refusjonsinntektene på riktig ansvarsområde. Dette kommenteres i økonomirapporteringene gjennom året.

SYKEHJEMMET

Sykehjemmets budsjett for 2009 var i utgangspunktet et stramt budsjett. I tillegg til underbudsjettering i forhold til fastlønn, har sykehjemmet hatt overforbruk på alle lønnsarter. I stor grad skyldes dette utfordringer i forhold til tilgang på vikarer. Ved innleie må ofte vakter forskyves, og dette utløser overtid. Spesielt har dette vært en utfordring på natt.

Fleksibiliteten i forhold til bemanning er betydelig endret etter nedbemanning, og det må leies inn for sykefravær, med kun få unntak.

En annen grunn til at personalkostnadene er høye, er uforutsigbar etterspørsel etter omfattende tjenester. Dette er situasjoner som kan oppstå i løpet av året, og som det er umulig å forutse. Lovverket er imidlertid klart i forhold til hva avdelingen skal yte av tjenester.

ÅPEN OMSORG

Åpen omsorg har totalt sett et underforbruk i forhold til budsjett. I Åpen omsorg er det nødvendig å se både Serviceboligene, hjemmesykepleien og personlig assistanse i sammenheng når det gjelder personalkostnader.

Tjenesteområde: Omsorg

SPESIELLE PROSJEKTER

Prosjekt 3-2-1, sykehjemmet

Sykehjemmet har gjennom hele året jobbet med 3-2-1-prosjektet.

Prosjektet er et trepartssamarbeid mellom Arbeidstilsynet, NAV og partene i arbeidslivet.

De økonomiske tilskuddene, sammen med veiledning og god hjelp, har gitt oss muligheten til

å jobbe med arbeidsmiljø og partssamarbeid på en slik måte at vi ser positive resultater.

Omsorgsplan

Arbeidet med en Omsorgsplan for Birkenes kommune har pågått gjennom hele 2009.

Mange har vært involvert i arbeidet, blant annet i gjennom dialog-kafe, og ved at faggrupper er utfordret til å bidra i planarbeidet.

Planen vil skissere dagens tjenester, hovedutfordringene vi står overfor, samt komme

med anbefalinger i forhold til hvordan Birkenes kommune skal møte utfordringene.

Planen skal ferdigstilles i løpet av 2010.

UTFORDRINGER I 2010 OG FOKUSOMRÅDER FRAMOVER

Utfordring	Konsekvenser for ressursbruk 2010-2013(økonomiplan)
Natt-tjenesten	Videreføre økning av årsverk som iverksettes 2. halvdel av 2010
Behovet for kompetanseheving er større enn noen gang. Tidligutskrivninger fra sykehus, sammensatte tjenestebehov til yngre pasientgrupper bidrar til dette.	Avdelingens opplæringsbudsjett bør ligge på minimum 200.000, samtidig som den ekstra opplæringsmidler bør videreføres i 2011.
Fortsette å arbeide for økt nærvær og redusert sykefravær	Dette er en utfordring i hele avdelingen. Målet er å ha fokus på dette i det daglige nærværarbeidet, med de økonomiske og personalmessige ressurser vi har.
Hjemmesykepleien skal ha biler som er trygge å kjøre.	Ca. 200.000 hvert andre år
Beholde og rekruttere faglig kvalifisert personell, -spesielt ifht helgestillinger og ferie, og iverksette nødvendige tiltak for å imøtekomme denne utfordringen.	Tilbakeføre stimuleringsiltak på minimum kr. 250.000.- som gir mulighet for å videreføre stipendordninger for studenter. Ubesatte helger fører til forskjøvet arbeidstid og overtidsutbetalinger, og derfor er dette vel anvendt bruk av økonomiske ressurser.
For lav bemanning i sykehjemmet til å kunne ivareta beboernes behov for aktivitet	Ansette kulturarbeider i 60 % - stilling

Tjenesteområde: Service og kultur

Antall årsverk: 12,45 årsverk og 1 lærlinghjæmme

Eksklusiv årsverk til politiske verv

Sykefravær: 1,4 %

TJENESTEOMRÅDE SERVICE OG KULTUR

HOVEDAKTIVITETER

- **Serviceforvaltning:** Kontaktformidling (eks sentralbord og publikumsmottak) mellom innbyggere og ulike offentlige virksomhetsområder. Politisk sekretariat. Arkiv. Merkantile tjenester eksternt og internt. Salg og skjenkebevillinger.
- **IT:** Utvikling og vedlikehold av datasystem, datamaskiner, nettverk og telefoni.
- **Kultur:** Tiltak for barn og unge (fritidsklubb, ulike arrangement som UKM og barnas kulturuke, div forestillinger, Den kulturelle skolesekken m.m.), arrangement, tildeling kulturmidler, bygdekino, museum/kulturvern, bibliotek, samarbeid med frivillige lag og foreninger, Den kulturelle spaserstokken, ulike prosjekter m.m.

Tilrettelegging for idrett og friluftsliv – slik som søknad vedr. spillemidler, merking og skilting av turstier, kart, folkehelse med mer.

NØKKELTALL FRA BUDSJETT OG REGNSKAP 2009

	Regnskap 2009	Budsjett inkl. endr. 2009	Avvik
Sum personalkostnader	8 093	8 710	-617
Sum andre kostnader	8 863	7 406	1 457
Sum inntekter	-6 275	-4 962	-1 314
NETTO	10 680	11 154	-473

Tjenesteområdet leverer et regnskapsresultat med overskudd på kr 473.000. Det er gjennomført en svært god økonomistyring i alle avdelinger.

Avviket for regnskapsgruppen "andre kostnader" og "inntekter" kan i hovedsak forklares ved avsetning fritt disposisjonsfond ansvar 4000, føring av fordelte spillemidler i løpet av regnskapsåret – ansvar 4202, og inntektsføringer og avsetninger til kulturfond.

Tjenesteområdet leverer ift krav om kostnadsreduksjon.

Tjenesteområdet har de største regnskapsmessige besparelser på ansvarsområdene 4000 Administrasjon (eksklusiv avsetning til disposisjonsfond), 4300 Kommunestyre & utvalg, 4310 Serviceforvaltning, 4312 Sentralbord og 4313 Andre felles sentr.tiltak. De økonomiske besparelser har ikke medført at definerte mål ikke er innfridd i 2009.

Stillingshjemler er i perioder holdt vakante for å trygge et regnskapsresultat i tråd med tjenesteområdets totale økonomiske budsjetttramme.

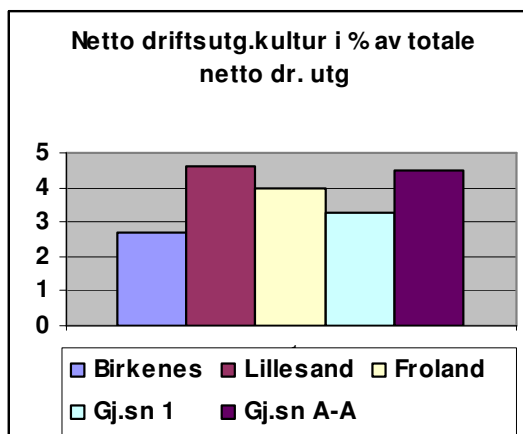
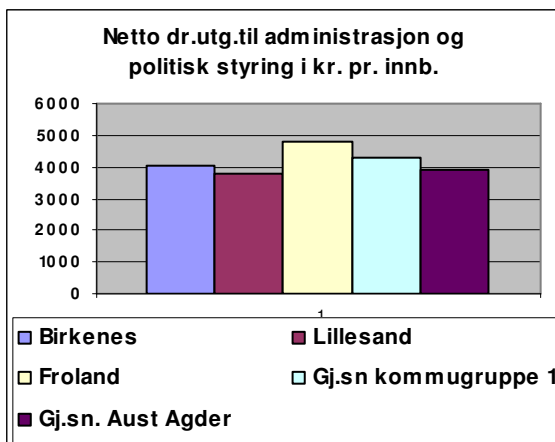
Tidligere driftsfond avvikles og midler overføres til felles kulturfond som blir på totalt kr 596 000 fra 2010. Totale fondsavsetninger på tjenesteområdet er da øket med kr 230 000 fra regnskapsår 2008 til 2009.

Service & kultur får avsatt kr. 472.000 (ansvar 4000) på fritt disposisjonsfond som andel av regnskapsmessig overskudd fra tjenesteområdet.

Det er totalt avsatt på bundet driftsfond kultur kr 534.140 tilknyttet ansvarsområdene 4263 Den kulturelle skolesekken, 4264 Folkehelse, 4265 Den kulturelle spaserstokken og 4272 Videoprojekt/kultur. Dette er i hovedsak øremerkede statlige prosjektmidler.

Tjenesteområde: Service og kultur

TALL TIL SAMMENLIKNING – UTVALG FRA KOSTRA

MÅLSETNINGER OG MÅLOPPNÅELSE 2009

1. Kultur – idrett og friluftsliv (prioritert området jmf. kulturplan)

Målsetting: Økt tilrettelegging for friluftsliv.

Måloppnåelse:

God oppfølging av mål og tiltak utfra vedtatt Plan for anlegg til idrett og fysisk aktivitet for programperioden 2009-2012. En del nærmiljøanlegg og friluftsanlegg er blitt lagt på vent pga avventing av reguleringsplan for uteområdet ved skolene samt at det har vært noe underbemanning ifht. til disse arbeidsoppgavene.

Tiltak gjennomført i 2009:

Avtaler med frivillige om merking/rydding av løyper

Ordinære anlegg satt i gang i regi av andre:

- Øynaheia/Toplandsheia – oppgradering løypene
- Rehab pistolskytebane Flakke loner
- Lerduebane Herefoss

Ikke gjennomført:

- Universelt utformet fiskeplass ved Elveplassen
- Oppgradering Berse friluftsområde
- Nærmiljøanlegg Birkeland skole
- Nærmiljøanlegg Herefoss skole

2. Kultur – barn og unge (prioritert område jmf. kulturplan)

Målsetting:

Birkenes kommune vil være en kulturkommune som satser på gode tiltak for barn og unge og vil gi gode rammebetingelser for lag og foreninger som har aktivitet for denne gruppe.

Måloppnåelse:

God, men kan bli bedre.

Det frivillige arbeidet som drives for barn og unge er av uvurderlig verdi for Birkenes kommune.

Ungdommens kulturmønstring (UKM) er blitt et meget stort arrangement, som aktiviserer stadig flere barn og unge.

Den kulturelle skolesekken er i stadig utvikling og Birkenes kommune satser på 3 lokale tema:

- Utvikle gode museumstilbud tilpasset barn
- Dans, musikk og drama
- Turopplevelser i lokalmiljøet

Totale tilskuddsbeløp(kulturmidler) ble øket i 2007 og økningen ble opprettholdt i 2009 til lag og foreninger som driver aktivitet for gruppen barn og ungdom.

Joker Fritidsklubb: I løpet av 2008 og 2009 er det foretatt store innvendige oppussingsarbeid i klubbens lokaler på Gamle Valstrand i regi av Klubbleder og ungdommen. Endret konsept bort fra disko til mer kafepreg. Etter å ha vært litt nede i en bølgedal ifht. antall ungdommer som går på klubben har klubben i løpet av høsten 2009 blitt meget populær. Det er investert i flere nye spill som skaper aktivitet.

Kulturarena Valstrand: Frivillige grupper innen dans, teater og drama ønsker en ny kulturarena på Valstrand ekstra velkommen og gleder seg til å ta det i bruk.

Bygget vil bidra til bedre rammebetingelser innen spesielt dans, drama, musikk og kulturskolen.

Tjenesteområde: Service og kultur

3. Servicetov – publikum og offentlighet

Målsetting 2009-2013

Elektronisk videreutvikling ift fullelektronisk arkiv og elektronisk søknads- og publikumsbehandling

Gjennomføre brukerundersøkelser på utvalgte områder ift utvalgte service- og støttefunksjoner. Internt og eksternt

Måloppnåelse 2009

Fullelektronisk arkiv trinnvis gjennomført fra 01.01.-01.06.2009

Videreføres til 2010-2014

elektronisk søknads- og publikumsbehandling, pc-er til representanter i kommunestyret, sentralbordløsning

Gjennomføre brukerundersøkelser på utvalgte områder ift utvalgte service- og støttefunksjoner. Internt og eksternt

4. IT – interne støttetjenester

Målsetting:

1. IT-avdelingen skal drive datasystemene så problemfritt som mulig. I tillegg skal vi være partnere på nye installasjoner og rådgivere i innkjøpssituasjoner.
2. Sikkerhetsaspektet i datadrift tangerer lov om personvern i offentlig virksomheter. Når Birkenes kommune forvalter lover og midler som involverer personopplysninger, forplikter vi oss samtidig å sikre at disse opplysningene sikres for utilsiktet eller villet innsikt fra uvedkommende.
3. Knutepunkt Sørlandets vedtatte IT-strategi tar mål av seg til en samordning av fag- og støtteprogrammer for samtlige faggrupper innen utgangen av 2011.

Måloppnåelse:

1. Brukerne opplever – iflg brukerundersøkelse gjennomført høsten 2009 at IT-avdelingen leverer et svært godt og

stabilt produkt. Denne tilbakemeldingen er vi glade for, samtidig som dette setter forventningene til oss selv enda høyere. Vi vil i 2010 søke å få på plass dypere kompetanse på områder vi bare er generalister på. Dette oppnår vi enten på egen kjøp eller i samarbeid med andre (se nedenfor (pkt 3)).

2. IT – sammen med arkivavdeling/-servicetov har initiert arbeid med fullstendig revisjon av sikkerhetsinstrukser og starter våren 2009 et prosjekt for Personvern og Informasjonssikkerhet (POIS) i Birkenes kommune. Dette klarte vi ikke i 2009, men vil prioritere dette arbeidet fra våren 2010.
3. Samarbeid innenfor IT-avdelinger på tvers av kommunegrensene jobbes det fortsatt med – både et bilateralt spor mot Lillesand og det multilaterale sporet mot alle eller flere av Knutepunktkommunene.

AVVIK

Kulturplan:

Av tidsmessige årsaker er ikke rullering av kulturplan startet

Plan for idrett og friluftsliv:

Arbeid med universelt utformet fiskeplass og utvikling av Berse friluftsområde er ikke startet. Nærmiljøanlegg ved skolene er heller ikke startet.

Plan for personvernombud og informasjonssikkerhet:

Av tidsmessige årsaker er heller ikke rullering av sikkerhetsplanen startet. Dette vil prioriteres våren 2010

SPESIELLE PROSJEKTER

Servicetov

Etablert ny webside for Birkenes kommune – nytt design og innhold

Kultur

I 2009 har det vært jobbet med en del andre spesielle saker/prosjekter : Kulturarena Valstrand skole, utescene/møteplass Tobias jorde, utvikling av ny webside i kommunen.

Tjenesteområde: Service og kultur

Bibliotek:

Innkjøpt en god del litteratur myntet p å spesielle innvandrergupper.

Innført felles ordning med transport av bøker mellom bibliotek i Knp Sørlandet samt innført SAMSØK –ordning.

Museum: Stiftelsen Birkenes bygdemuseum har inngått avtale med Aust Agder kulturhistoriske

senter som betyr at 40 % stilling som museumsleder er overført dit. Birkenes kommune har nå kun 10 % stilling innen kulturvern/kulturminner/saksbehandling igjen.

UTFORDRINGER I 2010 OG FOKUSOMRÅDER FRAMOVER

Utfordring	Konsekvenser for ressursbruk 2010-2014(års- og økonomiplan)
Ny portalløsning juli 2010	Personellkrevende i oppstartsfase. Avsette tilstrekkelig personellressurs til oppdatering og videreutvikling
Elektronisk videreutvikling ift fullelektronisk arkiv og elektronisk søknads- og publikumsbehandling.	Personellkrevende i oppstartsfase. Avsette tilstrekkelig personellressurs med journalføring og kontroll av elektroniske dokumenter, nye datasystem, pc-er til representanter i kommunestyret, sentralbordløsning.
Personvern og Informasjonssikkerhet (POIS) i Birkenes kommune	Tilstrekkelig prosjektøkonomi. Personellkrevende for alle kommunens avdelinger i prosjektperioden.
Internopplæring	Dokumenthåndtering – arkiv - saksbehandling
Brukerfokus	Gjennomføre brukerundersøkelser på utvalgte områder ift utvalgte service- og støttefunksjoner. Internt og eksternt.
Sette igang arbeid med rullering av kulturplan. Igangsette prosjekter vedtatt i Plan for idrett og fysisk aktivitet Videreutvikle Joker fritidsklubb Få til godt samarbeid med skole ang. felles bruk av kulturarena Oppfordre til økt bruk av ny arena Tobias jorde. Utvikle biblioteket slik at flere folk vil bruke det	Kulisseverksted/stollager Birkeneshallen og flerbruksbygg / museumsmagasin på Grasham.

Tjenesteområde: Kvalifisering

Antall årsverk: 46,49

Sykefravær: 7,6%

TJENESTEOMRÅDET KVALIFISERING

HOVEDAKTIVITETER

- SLT koordinator, kommuneoverlege
- Opplæringsavdelingen: Voksenopplæring, dagsenter og flyktingtjeneste
- Boveiledertjenesten: Bolig i Smedens kjerr 12, Digerhaug og i service
- Helse og rehabilitering: Tjenesten for psykisk helse, rehabiliteringsgruppe, aktivitetssenter med dagsenter for begynnende aldersdemente,
- Tjenesten for barn og unge: Helsestasjon, skolehelsetjenesten, helsestasjon for ungdom, jordmor tjenesten, barnevern, PP tjenesten

NØKKELTALL FRA BUDSJETT OG REGNSKAP 2009

	Regnskap 2009	Budsjett inkl. endr. 2009	Avvik
Sum personalkostnader	29 159	28 337	823
Sum andre kostnader	12 563	11 870	694
Sum inntekter	-8 423	-6 315	-2 108
NETTO	33 300	33 891	-592

GENERELT FOR TJENESTEOMRÅDET

Tjenesteområdet har i år 2009 et mindreforbruk ifht. Reg. budsjett .

Årsak:

Det har ikke vært satt inn vikar ved fravær (ved sykdom/ vakanse) i stillinger med høy lønn. Vanskelig å rekruttere fagpersoner med høy kompetanse

Innleie av fagarbeider/ hjelpeleier midlertidig i terapeutstillinger.

Økt inntekt flyktingtjenesten. På g av vanskeligheter med å skaffe egnet bolig har tjenesten ikke greid å bosette nok iht til kommunens vedtak.

Økt inntjening for turnuslege.

Satsings i løpet av året viser nå at de fleste av stillingene ble besatt. Hvis alle stillingene hadde vært dekt som forutsatt og flykningtjenesten hadde greid å bosette etter vedtaket i kommunestyret, **ville tjenesten hatt et lite merforbruk**

På enkelte områder har det vært stort press dette skyldes flere komplekse tjenester til brukere, blant annet brukere med rus psykiatri og større saker hos barnevern. Tidligere utsendelse fra sykehus gir økt press på rehabiliteringsgruppa.

HOVEDMÅLI FOR TJENESTEOMRÅDET

- Ansette og beholde nødvendige fagpersoner

Tjenesteområde: Kvalifisering

- Egnete lokaler for voksenopplæring, rehabgruppe, hjelpemiddellager og boliger for vanskeligstilte og flyktninger
- Ta i bruk avlastningsenhet på Digerhaug etter intensjonen og krav fra fylkesmannen

Måloppnåelse:

- Det har vært vanskelig å få kvalifiserte søkere med høg fagkompetanse.
- Utbygging lagt i budsjettet for 2010
- Vanskelig å skaffe fagpersoner til boveiledertjenesten

TALL TIL SAMMENLIKNING

Tall for fødsler i Birkenes

2007	2008	2009
66	62	79

MÅLSETNINGER OG MÅLOPPNÅELSE 2009

1 Opplæring

Målsetninger og måloppnåelse

- Legge til rette for deltakere med rettigheter ut fra §§4A-1 og 4A-2 (opplæringsloven)
- Gi opplæring i norsk og samfunnskunnskap til minoritetsspråklige voksne
- Gi tilpasset eksamensrettet grunnskoleopplæring for minoritetsspråklige unge fra Birkenes og Lillesand
- Ivareta introduksjonsloven og gjennomføre en god bosettingsprosess
- Ivareta kommunens oppgaver for SANA Birkeland Statlige Mottak for Asylsøkere
- Gi den enkelte bruker ved Birke Dagsenter et tilpasset dagtilbud

Måloppnåelse: god

2 Boveiledertjenesten

Målsetninger og måloppnåelse

- Alle de 8 faste beboerne har et godt bo- og omsorgstilbud i boveiledertjenesten. Det overordnede målet i boveiledertjenesten er å legge til rette for økt livskvalitet
- Unngå bruk av tvang
- Opprettholde/vedlikeholde et godt arbeidsmiljø
- Opprettet ambulerende boveileder til hjemmeboende brukere,

Måloppnåelse: God

Tiltaket med ambulerende boveileder bør videreføres og utvides

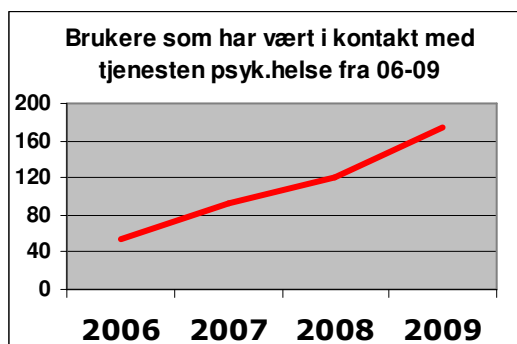
3 Helse og rehabilitering

Målsetninger og måloppnåelse

Utarbeide internkontroll system for alle gruppene

- **Aktivitetssenteret:** Ivareta og stimulere den økte mengden brukere av tjenesten, gi tilbud om kulturelle innslag
- **Rehabgruppe:** Fortsette arbeidet med å få en samlet rehabgruppe som gir et helhetlig tilbud til brukere av tjenesten.
- **Psykisk helse:** Gjennomføre planlagte kurs og tiltak for brukere av tjenesten

Måloppnåelse: Der ikke måloppnåelsen er god videreføres arbeidet i 2010

Tjenesteområde: Kvalifisering

4 Tjenester for barn og unge

Målsetninger og måloppnåelse

- **Helsestasjonen:** ivareta skolehelsetjenesten, jordmors oppgaver og ordinære helsestasjonsoppgaver
- **Barnevernstjenesten:** ivareta de lovpålagte tjenestene innenfor gjeldende budsjetttramme
- **PPT:** ha en god og rask saksbehandling i forbindelse med sakkyndighetsarbeidet. Være en samtalepartner for skole/barnehage.

Måloppnåelse: god

AVVIK

1 Opplæringsavdelingen

Lite tilfredsstillende lokaler for voksenopplæringen fører til belastning for ansatte og deltakere og begrenser pedagogiske/metodiske muligheter

Manglende fokus på å skaffe egnede boliger ved bosetting av flyktninger førte til at bosettingen i 2009 ikke var i tråd med IMDi's anmodning

2 Boveiledertjenesten,

Avlastnings enheten på Digerhaug har bare vært i drift i perioder, bemanningssituasjonen har vært vanskelig. Kommunen tilfredsstillter ikke fylkesmannens krav på dette område.

Arbeidsmiljøet bærer fortsatt noe preg av noe misnøye, frustrasjoner og uenigheter, dette jobbes det kontinuerlig med. Misnøye blant enkelte arbeidstakere i forhold til stillingsprosenter.

Ikke fått rekruttert nok personal. Gjelder spesielt ferievikarer.

3 Helse og rehabilitering

For lite satsing på forebyggende arbeid , stort press på nødvendig behandling

Rullering av rehabiliteringsplanen er ikke gjennomført

4 Tjenester for barn og unge

Svineinfluensavaksinering førte til at helsestasjonsarbeid og skolehelsetjeneste måtte nedprioriteres, og det er krevende å komme à jour igjen.

Barnevernstjenesten har hatt stort press og i en periode vært noe underbemannet. Dette har blant annet ført til avvik ved fylkesmannens tilsyn.

PPT fått for lang saksbehandlingstid på enkelte saker. Etter flere utlysninger har det ikke vært mulig å skaffe søker med tilfredsstillende fagkompetanse

SPESIELLE PROSJEKTER

1 Opplæring

Få en tilfredsstillende brakkeløsning for voksenopplæringen

Egen prosjektgruppe er nedsatt, investeringsmidler er avsatt på budsjettet

Tjenesteområde: Kvalifisering

2 Boveiledertjenesten

Ambulerende terapeut i 60% , et samarbeid med psykisk helse var ansatt i høsthalvåret 2009. Nødvendig å få dekket hjemmeboende i denne gruppen nok hjelp og veiledning

Dette tilfredsstillende av fylkesmannens krav til godkjenning av Digerhaug

Dekkes av overførte psykiatrimidler og tiltaket videreføres i 2010

3 Helse og rehabilitering

Uteområde - opptrening ute og sansestimulering for brukere av tjenester blant annet på sykehjemmet, boveiledertjenesten

"Aktivitet på resept" et lavterskeltilbud, oppstartet i samarbeid med Knutepunkt Sør. Arbeidet videreføres

Målet er oppnådd med fullfinansiering og det jobbes videre med utforming

4 Tjenester for barn og unge

UTFORDRINGER I 2010 OG FOKUSOMRÅDER FRAMOVER

Målsetting og utfordringer er til dels sammenfallende og en utelater derfor målsetting

HOVEDUTFORDRINGER

- Gjennomføre utbygging slik at voksenopplæring, rehabgruppe, hjelpemiddellager får egnede lokaler og en greier å skaffe nok boenheter til brukere med spesielle behov og og flyktninger
- Satsing på forebygging og helhetlig tenking for tjeneste til brukere etter intensjonen i Samhandlingsreformen blant annet å opprettholde SLT arbeidet og " aktivitet på resept"
- Kompetanseheving og stimuleringstiltak for ansatte, rekruttere fagpersoner til ledige stillinger
- Satse på gjennomføring der det er avvik

Utfordring	Konsekvenser for ressursbruk 2010-2011 (økonomiplan)
1 Opplæringsavdelingen	
Voksenopplæring Sterk vekst i administrative oppgaver ved voksenopplæringen grunnet økt antall deltakere	Administrasjonsressursen bør økes
Vurdere voksenopplæringens organisatoriske tilknytning	.
Flyktningtjenesten Skaffe egnede boliger til bosatte flyktninger	Personalressursen bør økes
Ivareta bosettingsoppgavene med de begrensede personalressursene som foreligger	
Ivareta kommunens oppgaver mht. asylmottaket	Ressursen til flyktningsykepleier bør
Dagsenteret Gi et kvalitativt godt dagtilbud til voksne med spesielle behov	

Tjenesteområde: Kvalifisering

2 Boveiledertjenesten,	
Etablering kommunal avlastningsenhet. Det skal etableres drift og lages bemanningsplan	
Opprettholde bo- og omsorgstilbud på dagens nivå til alle brukere	Økonomisk konsekvens. Det er registrert endrede tjenestebehov grunnet økt alder hos beboerne. Dette vil føre til behov for å øke bemanningen.
Økt antall brukere i ambulerende boveiledertjeneste.	Sårbart om den ene miljøterapeuten skulle bli syk eller fraværende av andre grunner.
Opprettholde et godt arbeidsmiljø, både faglig og sosialt. Beholde faglig kvalifisert personell	
Unngå bruk av makt og tvang. Innføre gode rutiner for rapportering og overholde lovkrav. Alle ansatte skal ha fokus på dette området. Integre etisk refleksjon omkring temaet makt og tvang.	Økte kostnader i form av økt lønn i forbindelse med opplæring og veiledning.
Byggetrinn 2 Digerhaug	Flere brukere i bygda trenger dette lovpålagte tilbudet
3 Helse og rehabilitering	
Aktivitetssenter: Et økende antall brukere av tjenesten økt tilbud og kulturelle tilstelninger	For å gi et godt tilbud vil det være ønskelig med noe økning i personalet
Øke dagtilbudet til begynnende demente	
Rehab gruppe: Økende behov for rehabilitering, tidligere utskrivelse fra sykehuset	For lite personalressurs til å drive forebyggende arbeid og for lang venteliste for de som trenger behandling
Psyisk helse: Jevn rask økning av pasienter totalt i 2009 172 personer mottatt tjeneste. Nye utfordringer knyttet til yngre mødre, pasienter med dobbelt diagnose og familier	Kommunen trenger kunnskap knyttet til hele familier og en treningsbolig med tilknyttet personale
4 Tjenester for barn og unge	
Helsestasjonen Økning i antall fødsler og oppgaver knyttet til skolehelsetjenesten fører til behov for økning av helsesøsterressursen	I følge normtall for helsesøster skulle det være ca 3,5 stillinger i Birkenes. I dag er det 2,65 stilling
Det er behov for økning av stillingen for merkantilt ansatt på helsestasjonen	
Barnevernstjenesten Det er økende antall, samt mer sammensatte saker (rus, psykiatri, barnevern)	Mer krevende for ansatte både mht ressursbruk og kompetanse
Barnevernstjenesten Systemutvikling av barnevernet.	Barnevernsleder er fritatt for avdelingsleder ansvar i 4 mnd for å utvikle barnevernstjenesten
PPT få ansatt PP-rådgiver	
Videreutvikle PPTs samarbeid med kommunens spesialpedagog i barnehagene og mellom PPT og skolene om gode undervisningsopplegg for barn med spesielle behov	
Gjøre et godt sakkyndighetsarbeid, basert på grundige utredninger	

Tjenesteområde: NAV

Antall årsverk: 3,7

Antall ansatte: 5 (i tillegg statlige ansatte)

Sykefravær:

TJENESTEOMRÅDE NAV

HOVEDAKTIVITETER

NØKKELTALL FRA BUDSJETT OG REGNSKAP 2009

	Regnskap 2009	Budsjett inkl. endr. 2009	Avvik
Sum personalkostnader	3 744	3 851	-107
Sum andre kostnader	3 605	3 171	434
Sum inntekter	-1 986	-1 094	-892
NETTO	5 363	5 929	-566

MÅLSETNINGER OG MÅLOPPNÅELSE 2009

Tjenesteområdet NAV har både kommunale og statlige oppgaver å ivareta og disse oppgavene er svært ofte vevd tett inn i hverandre. Hovedfokus i denne rapporten er de kommunale oppgavene.

Målsettingen om at NAV skal gi kommunenes brukere et godt og samordnet tjenestetilbud, både i en fase av livet der de må ha mye hjelp og i en fase der de bare trenger enklere støttetiltak, anses oppfylt. NAV i Birkenes startet opp i 2007 og er i løpet av 2009 blitt en mer stabil serviceorganisasjon for alle kommunens brukere, både enkeltpersoner og næringslivet.

Brukerne er blitt møtt med serviceinnstilling og de har fått rett ytelse til rett tid. Arbeid og aktivitet til alle var den uttalte målsettingen for året 2009. Den internasjonale finanskrisen medførte imidlertid at vi fikk en del arbeidsledighet i kommunen utover året. Ledigheten bremsset en god del i løpet av høsten og på årsbasis ble derfor ikke problemene så store som fryktet for Birkenes. Sykefraværet økte imidlertid en god del og presset på attføring og uførepensjon nådde nye høyder. På sosialområdet ble også utfordringene mange. En del av utfordringene har imidlertid latt seg løse på andre måter enn ved bruk av ren sosialhjelp. Mange ungdommer har eksempelvis fått hjelp gjennom statlige tiltak og virkemidler. Fortsatt er det slik at Birkenes har svært få sosialhjelpsbrukere sett i forhold til kommunens størrelse.

Innen rusområdet har vi en del tiltak på gang i tillegg til de tiltakene som gis gjennom helseforetakene. Vi er imidlertid kjent med at kommunen vår har et betydelig rusmiljø der langt fra alle er i kontakt med oss eller andre deler av hjelpeapparatet.

Ved årsskiftet 2009/2010 ble en del oppgaver overført fra tjenesteområde NAV til tjenesteområde kvalifisering og tjenesteområde omsorg. Dette gjaldt ansvaret for støttekontakt, avlastning og omsorgslønn til barn. NAV skal imidlertid ha ansvaret for opplæring/kunnskapsoverføring på områdene. All kontakt med fagfeltene opphører derfor ikke før våren 2010.

Året har for øvrig medført stort opplæringspress på alle ansatte. Opplæringen har spesielt vært innen de statlige arbeidsoppgavene.

Hovedmålene er imidlertid nådd og det skyldes en stor innsats fra alle ansatte i hele organisasjonen.

NAV Birkenes er organisert etter spesialistmodellen. Antall ansatte i tjenesteområdet NAV kommune er i løpet av året redusert til 3,3 stillinger samt andel av lederressurs. 2,9 av disse stillingene arbeider med rene sosialfaglige oppgaver.

AVVIK

Regnskapet for tjenesteområdet NAV kommune viser et driftsoverskudd på kr 566.000.

På området personalkostnader har det vært et lite underforbruk på kr 107.000, dette er forårsaket av sykepengerefusjon og andre støttetiltak som er inntektsført på området. Andre kostnader har et merforbruk på kr 434.000. Dette skyldes i hovedsak at avsetning til disposisjonsfond (andel av overskott 2009 overført til neste år) er ført her. Utgifter til sosialhjelp og sosiale lån ligger litt under

budsjettert beløp. Det samme gjelder utgifter til avlastning, omsorgslønn, spesialtiltak og edruskapsvern. Utgifter til kommunal andel av arbeidsplasser ved arbeidsmarkedsbedriftene våre er i balanse. Inntektene fra staten har økt noe mer enn budsjettert.

Sykefraværet i tjenesteområdet har vært høyt i store deler av året 2009. Dette medfører et svært høyt arbeidspress på de øvrige ansatte.

SPESIELLE PROSJEKTER

NAV kommune har ikke deltatt i spesielle prosjekter i 2009.

UTFORDRINGER I 2010 OG FOKUSOMRÅDER FRAMOVER

- NAV skal gi kommunens brukere et godt og samordnet tjenestetilbud, dette gjelder både dem som i en fase av livet må ha mye offentlig hjelp og de som bare trenger enklere støttetiltak.
- NAV skal sørge for arbeid og aktivitet til alle kommunens brukere som trenger dette, dette gjelder både innenfor kommunalt og statlig tjenesteområde.
- NAV skal forvalte kommunale, lovpålagte oppgaver i et samfunn som er svært avhengige av arbeidsmarkedet og rentenivået i samfunnet. Mindre, men negative endringer her kan føre til store økonomiske konsekvenser for tjenesteområdet.
- NAV trenger flere boliger til sosialt vanskeligstilte, spesielt til ungdom uten boevne.

Tjenesteområde: Kommunale fellesområdet

Antall årsverk: 6,35 + andel tillitsv. og verneombud 0,86
Antall ansatte: 8 + 3 tillits. og verneombud
Sykefravær: 4 %

TJENESTEOMRÅDE KOMMUNALE FELLESONRÅDER

HOVEDAKTIVITETER

- Staben skal fungere som rådgivere og bistå enhetene innen økonomistyring og personal.
- Staben skal bidra til at Birkenes kommune som organisasjonen har fokus på mål og strategier beskrevet i kommuneplanen.
- Økonomikontoret har bl.a. ansvaret for føring av kommunens regnskap og lønnutbetalinger.

NØKKELTALL FRA BUDSJETT OG REGNSKAP 2009

	Regnskap 2009	Budsjett inkl. endr. 2009	Avvik
Sum personalkostnader	2 902	5 409	-2 507
Sum andre kostnader	1 926	2 518	-592
Sum inntekter	-669	-1 307	638
NETTO	4 159	6 621	-2 462

MÅLSETNINGER OG MÅLOPPNÅELSE 2008

Rådmannen og rådmannens stab samt økonomikontoret inngår i kommunale fellesområder. I tillegg lønnes den kommunale delen av hovedverneombud og hovedtillitsvalgt fra dette området.

AVVIK

Ansvar 6200 fellesområder. Dette ansvaret brukes til felleskostnader for hele kommunen. Det kan være kostnad ved ledersamlinger, felles forsikringer, fordeling av lønnsnett etc.

Overskudd iforbindelse med lønnsforhandlinger, aktuar og pensjonsføringer er trukket ut med kr. 2,4 mill. kr. før overskudd overføres til neste år med kr. 29 000.

SPESIELLE PROSJEKTER

- Elektronisk personalarkiv
- Prosjekt opplæringsmidler

UTFORDRINGER I 2010 OG FOKUSOMRÅDER FRAMOVER

- Innføring av e-faktura
- Rutineforbedringer
- Prosjekter i Knutepunkt Sørlandet vedr. lønn og regnskap